

Uppgifter enl. Husförhörslängden:

Soldat: Eric Eriksson Lind

Född: 1799 26/1 i Kvillinge, Östergötlands Län. Död: avrättad för mord 9/11 1827.

Infl. 22/3 1817 från Simonstorp. Utfli.

Hustru: Anna Maria Ersdotter

Född: 1789 11/12 i St. Malm

Död:

Infl. från Ö. Vingåker 20/9 1815. Utfli.

Vigda: 1818 18/5

Barn: Carl Otto född 1819 9/3 död 1820 17/3

Anna Sofia " 1821 8/1

Carolina " 1823 10/12

Eric Ludvig " 1826 27/8

Not: Anna Maria Ersdotters föräldrar voro, sockenskräddaren Eric Nilsson och hans hustru Maja Carlsdotter i Rösten. Anna Maja som hon vanligen kallades, tjänade en tid i Ö. Vingåker innan hon, den 20 sept. 1815, kom till Stensjö krog som piga. Hon hade fem yngre syskon, tre bröder och två systrar. Tjänsten på Stensjö krog lämnade hon år 1818 när hon gifte sig med soldaten Eric Lind, och flyttade till Valla soldat-
torp nr. 28.

Uppgifter enl. GM-rulla:

Antagen: 15/10 1817 Avsked: avförd 2/4

GM-1820. Soldat Eric Lind, östg., ålder 21, tj. år 3, 1827
längd 5, 11, $\frac{1}{2}$, Gift.

GM-1823 o. 1826. Eric Lind, aproberad.

GM-1830 Eric Lind avförd ur rullorna för delaktighet i mord,
den 2 april 1827.

Eric Eriksson Lind var son till bonden Eric Andersson i Skälstad, Kvillinge socken i Östergötlands Län, född 1760 och hans hustru Liskan Andersdr. född 1759.

År 1800 flyttade Eric Andersson till Åby och blev gästgivare därstädes. Året därpå avled hans hustru Liskan Andersdr. på julaftonen, och Eric Andersson blev ensam med tre barn varav Eric var den yngsta. År 1806 gifter Eric Andersson om sig, och flyttar till Norrköping. Sonen kommer då till sin farbror, bonden Håkan Andersson i Ströja, Kvillinge socken, och hans hustru Anna Andersson.

Enligt domstolprotokollen uppger Lind, att han på 7 de året kommit ifrån sina föräldrar till sin farbror nämndemannen Håkan Andersson i Djursta, Kvillinge socken. Någon gård med namnet "Djursta" i Kvillinge har jag inte lyckats finna, men i Åby trakten finns en by med namnet Jursla. Möjligen kunde Håkan Andersson på senare tid flyttat till Jursla vilket i domstolprotokollen blivit skrivet som "Djursta". Hur det egentligen förhåller sig med detta är ännu inte fullt klarlagt.

År 1826, vid 17 års ålder tar Eric Eriksson tjänst hos komministern i Simonstorps socken, Reiner, och flyttar året därpå, den 22/3 1817 till St. Malms socken. Här tager han anställning hos gästgivaren Gustaf Stenberg i Stensjö, som dräng.

Från Valla soldat rote nr 28 hade, år 1815 30 juni, avförts soldaten Anders Rehn, vilken blivit sjuk under kriget i Tyskland 1814 och möjligen dött i Belgien. Roten som sedan dess varit anslagen till U-off lön skulle nu sätta upp en ny soldat, och den 15/10 1817 blir Eric Eriksson inskriven i rullorna för denna rote, och erhåller soldatnamnet Lind. Han hade, den 30/9 1817, flyttat från Stensjö till Östra Wingåkers socken, men återvänder till St. Malm den 24/3 1818, och tillträder sitt torp den 1 maj samma år. Den 18/5 1818 gifter han sig med den mer än 9 år äldre pigan på Stensjö gästgivaregård, Anna Maria Ericsson, vanligen kallad "Anna-Maja". Bekantskapen hade med all sannolikhet inletts när Eric var anställd vid Stensjö.

Den 9/3 1818 föddes första barnet en son till vilken soldaten, då vid nr 14, Eric Ört och hans hustru äro dopvittnen. Gossen dog vid 1 års ålder. Nästa barn, en flicka föddes 1821, och även denna gång var dopvittnena från nr 14, men nu var det korpralen Carl Gustaf Sturm och hans hustru som var med vid dopet. Dopvittnen till en dotter som föddes 1823 voro drängen Peter Jonsson och hans hustru i Valla, men till deras sista barn, en son, född 1826, var soldaten, skraddaren och innehavaren av tapperhets-medalj i fält Carl Rök på nr 11, och hans hustru vittnen.

Så småningom börjar äktenskapet knaka i fogarna, troligen i första hand orsakat av Linds brännvinbegär, vilket tar sig uttryck i ett syslöst kringdrivande i socknen, och bortavaro från hemmet utan att han för hustrun redogör för sitt tillhåll. Hon fick själv ofta uttröska den säd som åtgick i hushållet likaså själv hugga sitt bränsle, då lättjan och fylleri begäret med mannen tog överhand. Linds förhållande till hustrun övergick så småningom till ett kallsinnigt, kärlekslöst, och ofta hårt och våldsamt bemötande, och det till den grad, att hustrun ansåg sig nödsakad att anmäla detta till kompanichefen, kaptenen C. Köhler på Ellesta i Halla socken. Denna anmälan fick till följd, att Lind på grund av sitt uppförande mot hustrun blev inom kompaniet avstraffad. (Troligen med prygel som bestods honom vid kaptensbostället.) I övrigt tycks det som Lind skött sin militära tjänstgöring utan anmärkning.

Vid denna tid var det vanligt att socknens svinkreatur strövade fritt omkring, och samlade sig då i flockar, utan annan tillsyn än av den, av sockenstämman tillsatta "Brofogden", vars uppgift var, att då kälen var ur jorden se till och kontrollera att svinen var försedda med ring i trynet, så att de inte kunde böka upp landsvägsrenarna. Fält och gården var omsorgsfullt inhägnade med gärdesgårdar, så svinen höll till i skogen och på landsvägsrenarna, där de sökte sin föda. Voro de då inte ringade så kunde vägrenarna se ut som om de voro plöjda. Upptäckte brofogden oringade svin skulle han anmäla detta, varvid ägaren fick böta. Med en del av bötessumman avlönades brofogden. Han kunde själv ringa svin som upptäcktes sakna ring, och hade då rätt till ersättning för detta arbete. Brofogde i St. Malms socken var, år 1825, den gamle avskedade korpralen Sven Holmberg, vilken tidigare gjort tjänst för roten nr 11 Kårtorp.

Men brofogden kunde inte lastas för vad som inträffade vid Valla soldatorp nr 28 en dag under hösten 1825. Snarare var det soldaten Lind själv som fick taga på sig skulden för att han så bristfälligt inhägnat sina land, ty den dagen inträngde i Linds täppa en skock svin vilka hann åsamka en del skador på odlingarna innan de blevo upptäckta. Lind blev så upprörd av svinens beteende, att han kastade sin yxa i flocken med påföljd, att en galt på andra året, blev kvar på valplatsen. Lind bar in galten på logen, slaktade upp den och gömde undan köttet.

Så småningom saknades galten av sin ägare, vilken var fd oxdrängen vid Ericsson numera inhysesmannen Lars Jonsson vid Harstorp. Han kunde inte med säkerhet utpeka tjuven, men misstänkte i första hand, att någon av

de närmaste grannarna kunde ha med galtens försvinnande att göra. Prat och antydningar orsakade ett stort rabalder, med osämja och fiendskap mellan grannarna som följd.

Soldaten Eric Ört på Valla rote nr 27 (samma Ört som förut haft nr 14) kände sig utpekad, och tog mycket illa vid sig. Han gick till fjärdingsman Olof Sandström vid Stensjö, och begärde, att denne skulle anställa husundersökning hos Ört för att fria honom från misstankar. Men Sandström var först ovillig, men gick sedan med som vittne.

Lars Jonsson och grannarna deltog i undersökningen hos Ört, och de övriga närboendes hus undersöktes också. Som avslutning avgick hela sällskapet till Linds torp för att även där efterforska det försvunna svin kreaturet. Lind var inte hemma, men hustrun öppnade alla dörrar i stuga och uthusen för visitationsskaran. Men något resultat ernåddes lika lite hos Lind som hos någon av de andra.

Men Lind skred till aktion, han ansåg att anfall var det bästa försvaret mot misstankar som riktades mot honom. Han uttog stämning på fjärdingsman Sandström och nämndemannen Olof Olsson i Skräppetorp samt inhyses mannen Lars Jonsson vid Harstorp. Den 30/3 1826 vid lagtamma vinterting med Oppunda Härad, togs målet upp i tingshuset vid Stensjö.

Skrivelsen som Lind inlämnat till tinget hade följande lydelse:
"Som kronofjärdingsmannen Olof Sandström i St. Malms socken åtföljd av förre oxdrängen vid Ericsbergs säteri, Lars Jonsson, numera i Harstorp samma socken, den 18 sistlidne november, i min frånvaro, uti mitt hus anställt visitation efter ett svinkreatur, som förenämnde Lars Jonsson påstått ifrån honom kort förut blivit bortstulet samt den 21 därpå följande, hos mig ytterligare visitation efter förevarande tjuvnad blivit verkställd av ovannämnde kronofjärdingsman och nämnde Olof Olsson i Skräppetorp, varvid den mest nitiska och noggranna undersökning skedde; Alltså och emedan denna visitation blivit gjord av illvilja och tvärs emot föreskrifter i missgärningsbalkens 53 je kap. 1 och 2 dra §§, finner jag mig föranlåten att å kronofjärdingsmannen Olof Sandström, nämndemannen Olof Olsson i Skräppetorp och inhyses hjonet Lars Jonsson anhålla om laga kallelse och stämning till Oppunda Härad nästinfallande laga vinterting, uti påstående:

1 o. Det måtte de förra böta vad nyss åberopade lagrum, jämförda med andra som dit kunna lämpas, utsätter för olaga visitation, och ersätter rättegångskostnaderna.

2 o Emot Lars Jonsson vilken begärt och övervarit dessa olaga åtgärder och således den som angivit mig för att vara den vilken från honom bortstulit ifrågavarande svinkreatur yrkas ej mindre vad ovannämnda lagrum, än vad missgärningsbalken 60 de kap. utstakar, och att ersätta för kostnad, tidspillan och skada samt,

3 o förbehållet öppen talan uti allt vad till målet hörer och med det detsamma få kan.

Eric Lind, soldat för nr 28 vid
Kongl. Södermanlands regemente.

På begäran uppsatt
G. Wählin
rustmästare."

Som motdrag till ovanstående stämning tog fjärdingsman Sandström ut stämning på soldaten nr 28 Lind och soldaten nr 28 Ört, enligt följand skrivelse.

"I anledning av idag erhållen stämning från soldaten nr 28 Lind, får jag ödmjukast anhålla om laga stämning och kallelse å soldaterna nr 28 Lind och nr 27 Ört, Malms socken, till det med Oppunda Härad nu instundande lagtamma vinterting, som börjar uti Stensjö den 29 de dennes, med påstående, att om något ansvar uti visitationen hos Lind äger rum, Lind måste vända sin talan till Ört och inte till mig, emedan det var Ört som både yrkade och verkställde denna visitation och alldeles icke jag, medan Ört kom till mig en dag uti november månad sistlidet år, vilket datum jag

likväl ej bestämt minnes och anhöll, att jag såsom vittne ville komma övervara, de visitationer han tänkte verkställa, vilket jag länge nekade, men måste slutligen på hans enträgna begäran såsom vittne göra honom sällskap. Jag är således obehörigen stämd och kallad och föranledes härmedels yrka det ansvar för en så ohemul stämning samt ersättning för rättegångskostnader, tidspillan och besvär.

Fri och öppen talan uti allt vad med detta mål gemenskap äga kan förbehålles.

Stensjö 25 te mars 1826,
O. Sandström."

Vid tinget inställde sig parterna personligen. Som kompanifullmäktig för soldaterna Lind och Ört fungerade fänriken A.M. Strandberg.

Sedan de båda stämmingsansökningarna upplästs, tillkännagav Lind, att nämndemannen Olof Olsson endast deltagit uti den senare visitationen, den 21 nov 1825, och när han icke hade sig bekant i vad motto Ört i den första visitationen, den 18 de i samma månad deltagit, kunde han icke yrka något ansvar emot några andra än Sandström, Lars Jonsson och Olof Olsson.

Sandström anförde att det var den 18 nov. på morgonen som Ört infunnit sig hos honom, och omtalat att ryktet gick, att Ört stulit ett ifrån Lars Jonsson bortkommet svinkreatur samt anmodat Sandström att hos Ört anställa visitation. Efter tvekan lovade Sandström att övervara undersökningen såsom vittne.

Sålunda gav sig Sandström och Ört iväg till Örts stuga, och under vägen hade de vid torpet Berget träffat svinkreaturets ägare, Lars Jonsson, varvid Ört tillsagt honom att deltaga i visitationen, och själv förvis-sa sig om att hans misstankar mot Ört var i högsta grad ogrundade.

Lars Jonsson förklarade då, att han icke angav någon för tillgreppet av galten, utan i så fall måste undersökning anställas hos en var i hela trakten.

Åtskilliga av grannarna hade nu tillkommit, och efter åtskilligt parlamenterande företogs undersökningen hos Ört. Den blev som väntat resultatlös och sedan övriga grannars stugor och bodar genomletats utan att något spår av svinkreaturet kunnat finnas, föreslog Ört att undersökning också skulle ske hos Lind, dit hela sällskapet sedan begav sig.

Ört ingick till Linds hustru som sedan utkom, och frivilligt öppnade alla dörrar till torpets byggnader. Men undersökningen gav icke heller här något resultat.

Sandström framhöll att han varken hos Ört eller Lind eller hos någon annan, lagt handen vid undersökningarna utan endast uppträtt som vittne.

Den andra visitationen hos Lind hade, enligt Sandström tillgått på följande sätt. Då han och nämndemannen Olof Olsson den dagen i andra ärenden gått förbi Linds torp hade denne kommit ut och i något spydig ton tackat Sandström för det förra besöket, och under yttrande; "Nu är jag hemma", anmodat de båda att företaga en ny undersökning, vilket de nekat att göra. Men hade Lind envist hållit fast vid sin begäran, och för att ställa honom tillfreds följt honom i alla vid torpet befintliga byggnader, vars dörrar Lind själv öppnat.

Lind bestred inte att han själv påyrkat undersökningen, men ansåg ändå deras åtgärd obehörig.

Ört uppgav, att orsaken till att han yrkat på visitation var, att han ville bli rentvådd från misstankar, att hava stulit Lars Jonssons bortkomne galt. Han medgav, att han givit förslaget till undersökning hos Lind av den orsaken, att Lars Jonsson, när han av Ört uppmanades att övervara undersökningen, hade yttrat; "Skola vi visitera hos dig är det så gott vi gör det i hela trakten." Härefter anhöll Ört, "att från saken varda skild."

Lars Jonsson erkände, att han för att återfinna sin galt deltagit i undersökningarna hos Ört och Lind samt hos de andra grannarna, men nekade till att han begärt visitation varken hos Lind eller någon annan.

Lind vidhöll sitt yrkande enligt stämningens innehåll emot Sandström, Olof Olsson och Lars Jonsson samt, att dessa förpliktigas, att gottgöra honom för fyra dagars tidspillan, och kompanifullmktige fänrik Strandberg enligt uppgiven räkning för sin inställelse med 6 rdr 24 sk 9 runst. banco.

Lars Jonsson och Olof Olsson begärde, att ifrån allt ansvar bli befriade. Och Sandström anhöll, att till bestyrkande av vad han anfört, få till nästa ting inkalla vittnen samt yrkade ansvar på Lind för att han i stämningen obehörigen tillvitvat Sandström och Olsson för att de den 21 nov. hos Lind undersökning verkställt.

Härefter avslöts förhandlingarna, och parterna lämnade tingsalen under det rätten överlade, varpå de återkallades och Häradsrättens utslag upplästes för dem. Varav det framgick, att rätten ansåg sig icke behöva hava flera upplysningar i målet, varför Sandströms anhållan om uppskov för vittnens inkallande icke bifölls.

Beträffande visitationen den 18 nov., vartill Sandström och Lars Jonsson nekat att ha tagit aktiv del i, prövade Häradsrätten likväl, att Sandström som vittne, och Lars Jonsson som ansett att undersökning skulle göras hos alla grannar, båda i samma visitation deltagit vid vilken icke iakttagits vad som stadgas i missgärningsbalkens 52 kap. 8 § beträffande efterforskning av stulet gods. D.v.s. att vid rannsakan efter stulet gods, begära tillstånd hos högre myndighet, såsom häradshövding eller länsman, och icke med självtagen makt sådan visitation verkställa. Rätten ansåg därför skäligt förklara, att Sandström och Lars Jonsson i kraft av 61 kap. 1 och 3 §§ berörde balk, båda för den uttalade åtgärden ansvara som om de hade den samma själva verkställt, och de dömdes att böta, vardera med 3Rdr 16sk banco samt förklarades skyldiga, att "en för bägge och bägge för en" ersätta målsägaren, Lind, med 2 Rdr och fänriken Strandberg, för inställelse vid tinget, med 6 Rdr 24 sk., allt i banco.

Vad beträffar den andra visitationen hos Lind, ansåg rätten, att då Lind "själv den samma påyrkat, och själv fritt och otvunget sina hus och rum öppnat," fann rätten det obefogat av Lind att väcka åtal, och att Olof Olsson i Skräppetorp därför icke hade något ansvar i målet, "och kommer vid denna utgång avsaken samt då målsägaren Lind icke emot Ört något påstående framställt, allt utlåtande över Sandströms genstämning att förfalla.

År och dag som förut å Härads rättens vägnar,
F.M. Lund."

Med denna sin, om avsevärd fräckhet vittnande, stämning mot Sandström, Lars Jonsson och Olof Olsson tillskansade sig Lind ett skadestånd på 2 Rdr. banco, men rentvådd från misstanken att ha stulit Lars Jonssons galt blev han inte, ty vid rättegången ang. mordet på makarna Sik togs frågan upp om den stulna grisen, och Lind fann då förgott att erkänna sig skyldig till stölden. Däremot torde väl Örts situation vara något bättre, men helt fri från misstankar blev han nog inte, då någon galt aldrig återfanns. Så Lars Jonssons försvunna svinkreatur fortsatte antagligen att förgifta förhållandena grannarna emellan i denna del av socknen, i varje fall till det Linds erkännande kom i januari månad 1827.

Trots att Lind ansågs som arbetsovillig så tog han anställning vid den s.k. Gölstugugruvan, en järnmalmsgruva som ägdes av friherre Carl Carlsson Bonde på Ericsberg, belägen ca 500 m. NV Ackelbro gård i Floda socken. (Gruvan upptogs i början av 1800-talet och nedlades 1870. Ett 15-tal man arbetade här med en arbets tid från kl. 6 på morgonen till kl. 8 på kvällen. Med tiden upptogs 6 gruvhål på området, och det anges att en del är upp till 100 m. djupa. Arbetarna fick taga sig ned och upp på branta stegar. Brytningen skedde med hjälp av stålborrar och släggor samt bergkrut, och framforslingen till schakten medels skottkärra. Upp-

fordringen av malm, gråberg och det vatten som ständigt rann till i gruvan skedde med hästragna vindor. Malmen transporterades sedan till Fors-sjö Bruk i St. Malm.)

Lind hade ca 1,5 mils gångväg från sitt torp till gruvan, så han och flera med honom var under veckan förlagda i gruvstugan, vilken låg mitt inne bland gruvhålen. Här arbetade alltså Lind från början av augusti månad till den 13 de oktober, då han slutade, förmodligen på grund av att han skadat sig i ett ben.

Antagligen var gruvstugan ett tämligen trist övernattningsställe, varför Lind en kväll i september månad begav sig till Jälksätter ett bondställe som ligger strax innanför St. Malms socken norra gräns. Vilket hans egentliga ärende var förutom att komma ifrån förläggningen vid gruvan, är inte klarlagt, men troligen var det för att träffa bondhustrun därstädes, Catharina Ersdotter.

Vid Linds ankomst var hon sysselsatt med brännvinsbränning i den s.k. "Understugan". Att Lind under kvällen blev trakterad med brännvin behöver man inte betvivla, och när det blev läggdags anvisades han nattvila i en säng i samma stuga, och Catharina stannade under natten hos honom, medan hennes man legat i den vanligen s.k. Innstugan.

Senare under hösten, medan han arbetade vid gruvan, besökte Lind Jälksätter, och vid dessa tillfällen hade han med sig någon av de andra soldaterna som voro sysselsatta med gruvarbete, bl.a. en soldat vid namn Olof Ceder, (vid denna tid fanns ej någon soldat i St. Malm med det namnet, varför han torde vara från någon angränsande socken) som varit med honom dit två gånger. Vid varje tillfälle försvann Lind och Catharina utur stugan, och vid återkomsten hade hon bjudit Lind och Ceder var sin sup. Soldaten Anders Bolt på nr 11 och Anders Thim på nr 17 hade vid olika tillfällen åtföljt Lind till Jälksätter. Varje gång hade Lind lagt beslag på Catharina, medan hans följeslagare fått logera i en soffa i köket eller på höskullen. När de vid 4 tiden på morgonen stigit upp för att hinna till gruvan i tid hade de förplägats med supar utan att behöva betala.

Man kan undra hur denna trafik kunnat pågå utan att Catharinas man, bonden Anders Persson, fattade misstankar. Men saken var den att makarna, förutom Jälksätter, som de arrenderade, brukade dels 1/16 mantal som hustrun ärvt efter sina föräldrar, dels 1/8 mantal som de genom börd kommit över, båda ställena uti Sköldinge socken. Av denna orsak var Anders Persson ofta borta från hemmet i Jälksätter, vilket kan vara en bidragande orsak till att han var ovetande om hustruns otrohet.

Som förut nämnts slutade Lind sin anställning vid gruvan den 13 okt., förmodligen för att han råkat skada sig i ett ben. Enligt Linds för arbetet i gruvan innehavda motbok, hade han från anställningens början t.o.m. den 13 okt. förtjänat 19 Rdr 16 sk. 6 runst. riksgäld. Arbetet hade utförts på ackord, med 16 sk. skäppan för bruten malm, och 12 sk. skäppan för gråberg. I förtjänsten ingår en post så lydande; 7 alnar 1/2 kvarter bämt å 12 sk. = 1 Rdr 37 sk. 6 runst. ("bämt el." "bomt", fack uttryck för löst berg, kommer från ordet "bom", när man slår på löst berg bommar det, så i detta fall är det fråga om rensning av gruvgång eller schakt från löst berg.)

Hjälpmedel vid brytningen såsom bergkrut och vässning av borrhål (stål) har han själv fått betala, ett annat hjälpmedel var "svaveltråden". (stubbtråd) Till självhushållet vid gruvan hade han från förrådet uttagit sill, mjöl och salt för 3 Rdr 27 sk. övriga matvaror som t.ex. potatis medfördes hemifrån. Den allra största posten av förnödenheterna var brännvinet som Lind uthämtat till ett belopp av 7 Rdr. Men så hade väl spritmissbruket i Sverige sin största utbredning vid denna tid. I kontanta pengar hade han utfått 6 Rdr 34 sk. Så vid sluträkningen den 13 okt. översteg summan av uttagna kontanter och förnödenheter, summan av vad han förtjänat. Genom att levera 6 lisspund hårdvallshö till gruvan uppnåddes balans i räkenskaperna, och överskottet vid anställnings slut blev 15 sk. 6 runst.

Ränti. för arbete i Gälrtugugruvan inrekauda Matbak.

Debit		Nr	Rdr.	af	punkt	År 1886		Kredit	Rdr.	af	punkt
aug. 8	1/2 kanna brännvin		24			aug. 19.	7 alnar 1/2 kvarter bämt à 12sk	1	37	6	
	5 tt sill		18			"	9 skäppor Malin à 16sk	3			
	1/2 kanna brännvin		24			"	6 1/2 " gråberg à 12sk	1	30		
" 15	5 tt sill		18			" 23.	3 1/2 " Malin à 16sk	1	8		
	1/2 kanna brännvin		24			"	2 1/2 " gråberg à 12sk		30		
	5 tt vitt mjäl		18			" 26.	4 1/2 " Malin à 16sk	1	24		
" 19	6 1/2 tt bergkrut à 24sk		3	12		"	4 1/2 " gråberg à 12sk	1	6		
	1 tt stål		6			sept. 8.	4 1/2 " Malin à 16sk	1	24		
	Kontant		2			"	3 " gråberg à 12sk		36		
" 21	1/2 kanna brännvin		24			" 22.	3 " Malin à 16sk	1	-		
" 23	1/2 " " " "		24			"	5 " gråberg à 12sk	1	12		
sept. 5	1/2 " " " "		24			okt. 7.	7 " Malin à 16sk	2	16		
" 7	1/2 " " " "		24			"	2 " gråberg à 12sk		24		
" 8	Kontant		2			" 13.	1 1/2 " Malin à 16sk		24		
" 13	1/2 kanna brännvin		24			"	1 1/2 " gråberg à 12sk		18		
	5 tt sill		18				summa	19	16	6	
	Kontant		16			okt. 14	för 6 tt Hårdvalls hä				
" 16	- " -		1				är betalt Kontant	2	24		
	- " -		24								
" 22	1 tt vetemjäl		1								
	1 kanna brännvin		1				anmärkning:				
	1 kasse salt		15				Lindt arbets förjämt	19	16	6	
okt. 1	1 kanna brännvin		1				levererat hä till gruvan				
	1 tt krut		24				för	2	24		
" 7	Kontant		24				summa	21	40	6	
" 13	1/2 kanna brännvin		24				uttagna varor: Sill, brännvin				
	3/4 tt Krut		18				mjäl, salt, krut o. stål för	21	25		
	1/2 tt vitt mjäl		36				Överskott vid utställningen dnt		15	6	
	1/2 kanna brännvin		24				Valctan är "Riksgäld"				
	Kontant		13								
	Summa		21	25							

* bämt el. bomt = löst berg. Rensning av gruvgång från löst berg

För Lind blev pengabristen stor efter det han slutat vid Gölstugugruvan, och trots sitt skadade ben, planerade, och genomförde Lind och drängen Peter Andersson i Valla, den 21 okt. en stöld av 6 fjärdingar tröskad råg på logen vid Ericsbergs norra ladugård. Dagen efter bars den stulna rågen av Lind och Peter Andersson till Stensjö, där Lind bad krögerskan Anna Stina Larsdotter, att för hans räkning försälja rågen till en bonde från Skedevi som enligt Lind snart förväntades till Stensjö. Detta lovade krögerskan att ombesörja i övertygelse att säden kom från Linds odlingar på torpet.

Vid hemmanet Harstorp hade Ericsbergs säteri i två lador inlagt en betydande del råg av årets skörd. Nu i början av november månad 1826, var drängarna från Valla by, Carl Sundin, Peter Andersson, Eric och Anders Danielsson samt inhysesmannen Lars Larsson, sysselsatta med utträskning av denna råg. (Efter vad jag kan förstå, så utförde drängarna, med detta arbete, sina husbönders dagsverksskyldigheter gent emot säteriet.) Emellertid så gjorde sig dessa drängar, vid ett flertal tillfällen, skyldiga till sädesstölder. Det första tillgreppet skedde den 7 november, och fortsatte sedan under några veckor. Den stulna säden togs om hand av Lind, vilken någon dag omkring den 23 nov. sålde partiet till bokhållaren och gästgivaren Gustaf Stenberg på Stensjö. Ersättningen till de medverkande utgick till största delen i form av brännvin. Den vid Ericsberg och Harstorp tillgripna säden uppskattades till 4 tunnor och 5 fjärdingar, ca. 600 liter, och värderades till 8 Rdr 32 sk. banco per tunna.

Den 8 nov. på eftermiddagen infann sig Lind vid Harstorp, där drängarna som vanligt höll på med träskningen. Efter att ha väntat tills de slutat sitt dagsverke, gingo Lind och Carl Sundin till det i grannskapet liggande hemmanet Gatubol. (Det kan nämnas att Sundin nyligen blivit antagen soldatrekryt för Stensjö rote nr 16.) Linds ärende till Gatubol var att utlösa en "Kvinnfolksklädning" som han vid ett tidigare tillfälle pantsatt hos bonden därstädes. Men klädningen hade bonden låtit sprätta sönder, och använt tyget till ett täcke, enär Lind icke inom stipulerad tid efterfrågat detsamma. För de pengar som Lind ämnat utlösa klädningen, köptes nu brännvin, varpå de gav sig av från Gatubol. Under vandringen hade de titt som tätt stannat, och supit av brännvinet, och så småningom blivit ganska druckna. Sundin hade under pokulerandet bl.a. yttrat, att om han hade pengar skulle han köpa ett skåp som han sett vid Gatubol, vilket av bonden blivit utbjudet till honom. Han skulle ju snart tillträda soldattorpet, Stensjötorp kallat, och ansåg sig hava behov av bl.a. ett skåp.

Lind hade då sagt sig veta en utväg till pengars bekommande, och omtalat, att han vid ett besök hos soldaten Sik på nr 13, den 18 okt. hade uttrönt att Siken hade sina pengar förvarade i en kista på sin vind, samt omtalat för Sundin på vad sätt dessa kunde tillgripas. Efter något resonerande kommo de överens att den instundande natten avgå till Sikens för att hämta ovannämnda pengar, och bestämdes, att de skulle mötas på sågbacken vid Ericsberg kl. 11 på kvällen.

Då Sundin fruktade, att han följande dagen kunde väcka misstankar om han syntes trött och sömning bland tröskarna vid Harstorp, beslöt de att söka en ersättare för Sundins tröskningsplikt. De begav sig därför till soldatrekryten Johan Lantz på Vallbokvarns rote nr 25. Då Lantz inte träffades hemma, gick de in i den s.k. soldatstugan där inhysesmannen Lars Larsson bodde. (Soldatstuga, fanns vid flera av soldattorpen, en undantagsstuga åt avskedade soldater eller andra egendomslösa som behövde bostad, de som bodde där skrevs som t.ex Lars Larsson; inhyses vid nr. 25.) Här träffade de också Lantz. Förebärande, att Sundin följande dag skulle åtfölja Lind till Floda socken för att bese en tilltänkt hustru åt Sundin, som Lind lovat utse åt honom, efterhörde de om Lantz eller Larsson ville åtaga sig Sundins träskning under morgondagen vid Harstorp. Men båda förklarade sig vara förhindrade att åtaga sig träskningen vid Harstorp. Vad Lantz beträffade så hade han redan förut lovat föraren vid regementet, Gustaf Wählin, att under morgondagen infinna sig hos honom för att hjälpa honom fiska.

Trots misslyckandet med att skaffa avbytare åt Sundin fasthöll de vid beslutet att besöka Siken. Men först gick var och en hem till sig för att äta kvällsvard, för att sedan så obemärkt som möjligt bege sig till mötesplatsen vid Ericsberg.

Lind begav sig iväg hemifrån, utrustad med vad han ansåg behövt för det planerade inbrottets utförande - en fällkniv, en hovtång, en smal ljusbit av 2 tums längd, fnöske, flinta samt ett stycke "svaveltråd". (Förmodligen en sorts stubintråd som han fått med sig från Gölstugugruvan.) Efter att ha väntat en stund på Sågbacken vid Eriksberg, anlände Sundin, och de gav sig i väg. De tog den 3/4 mil långa vägen över Klicksta, Remröd och Björnkälla. Klockan hade slagit 12 just som de gick förbi Ericsbergs slott, så de bör ha anlämt till Siks torp strax före klockan ett.

När de var framme, nalkades de stugan försiktigt, och genom gavelfönstret förmärktes sken av en förkolnad spiseleld. Lind smög sig närmare fönstret, och hörde då Sik och hans hustru samtala om dagens händelser, bl.a. berättade Sik för hustrun om hur en bonde från Banninge blivit frånstulen en säck säd vid Forssjö kvarn.

Att Siks var vakna var ju ett streck i räkningen för Lind och Sundin. De beslöt att avbida tiden för stugans invånares insomnande, i den på något avstånd belägna ladugården. Vid deras inträde där började djuren råma, varför de raskt retirerade, och tog sin tillflykt till logen.

Efter att några gånger varit framme vid stugan och lyssnat, talade ljudet av snarkningar om för dem att makarna Sik äntligen somnat, och tiden för Lind och Sundin, att sätta sin plan i verket hade nu kommit, vilken gick ut på, att Sundin som mindre och spensligare till växten skulle taga sig in genom ett mycket litet vindsfönster som fanns på ena gaveln av stugan, under det Lind höll vakt vid stugfönstret på den motsatta gaveln.

Som hjälp att nå upp till vindsfönstret hade de först försökt med en byk-bänk och en dragkärra som stått utanför stugan, men då dessa befanns mindre lämpliga, hämtat en stege från logen, vilken dock icke, på två alnar när, räckte upp till fönstret. Men Sundin steg upp på stegen, och med ena foten stödjande på förstugefönstrets övre vattenbräde, lyckades han med hovtången utdraga de spikar varmed fönstret var fäst samt tyst och försiktigt inlägga det på vinden, varefter han klättrade ned. Och Lind som under tiden hållit vakt vid stugans gavelfönster, kunde konstatera, att första etappen i deras plan kunnat utföras utan att makarna Sik hade vaknat.

Sedan Sundin klätt av sig ytterkläderna och överlämnat päls, mössa och skor till Lind, och av honom fått ljusbiten och svaveltråden, steg han åter upp på stegen. Med armarna sträckta framför huvudet, inträngde han, med stor svårighet genom den mycket trånga fönstergluggen. Under tiden hade Lind slagit eld på fnösket och uppräckt det-samma till Sundin som med fnösket antände svaveltråden, och med den i sin tur ljuset vilket han fäste i en vidjeögla, och tog genast itu med att öppna den omnämnda kistan, varvid han använde sig av den medförda hovtången och kniven. Kistan lyckades han snart öppna men orsakade samtidigt en del buller. Lind som återtagit sin observationsplats vid gavelfönstret kunde efter en stund höra att makarna Sik vaknat, och pratade med varandra. Han skyndade då runt stugan och gjorde Sundin uppmärksam på detta. Av Sundin fick han det svaret, att denne försökt utkomma genom vindsgluggen, men omöjligt kunnat det när han inte fått något fäste för fötterna, men att han nu skulle försöka taga sig ut genom stugan. (Siks stuga var byggt på så sätt, att trappan upp till vinden började inne i själva stugan.)

Lind återvände snabbt till sin utsiktsplats vid gavelfönstret, och åter såg inte Sundin förän Sik, som nu stigit ur sängen och bevärnat sig med ett stort skärbräde med handtag, höjd till slag öppnade dörren till vindstrappan vilken var belägen mellan spisen och dörren till förstugan.

Innan Sik hann slå till, ser nu Lind hur Sundin med ett yxhugg slår Sik

till golvet, Sik försöker resa sig men innan han kommer på fötter ger Sundin honom ännu ett hugg som med våldsamt kraft träffar över vänstra skuldran, och Sik blir liggande på golvet. Hustrun lämnade nu sängen, och skyndade skrikande mot dörren till förstugan, men Sundin mötte även henne med ett hugg av yxan så hon föll till golvet, dock inte värre skadad än hon börjat krypa inåt stugan under det hon ropat: "Sådana förbannade människor som inte unnar folk att leva!" Sundin gav henne då ett omedelbart dödande hugg i vänstra sidan av halsen.

När Lind såg hustru Siks försök, att taga sig till förstugedörren, lämna - de han sin plats vid gavelfönstret och sprang fram till stugans ytterdörr, och just som han kom in i förstugan hörde han hustru Siks ovannämnda utrop. In i stugan kom emellertid inte Lind förän Sundin lyft av dörrhaken, och insläppt honom.

Linds första åtgärd när han inkom i stugan var att kasta en skinnfäll och en hårrya över de döda kropparna för att slippa se dem, och de fingo ligga som de fallit, Sik på ryggen och hustrun på magen med huvudena inåt stugan.

Sedan tog han ett ljus utur ett "ljusknippe" som hängde i taket, blåste eld på det med glöd från spisen, och satte det i en med träfot och lång skottpipa försedd järnstake vilken han ställt i sängen bakom sparlakanet för att det inte skulle synas utifrån, men skulle lysa dem så pass, att de kunde finna vad de ville åtkomma i stugan.

I ett fönster fann Lind nyckeln till ett mindre hängskåp, och därur tillgrep han ett silverfickur och en bågare som först troddes vara av silver men senare visade sig vara av tenn. Sundin hade under tiden upptagit Siks rock och byxor ur vindstrappan, vilka han tagit uppe på vinden.

Därefter yttrade Lind till Sundin: "Nu är här så illa gjort, att det är så gott att vi tänder eld på alltihop." Varpå Sundin svarat: "Ja, Jag har ej tänkt på annat jag heller." Varpå Lind vidtog åtgärder för antändning av stugan på så sätt, att han omkring det tända ljuset i sängen lagt ett knippe lin som han funnit i stugan, vilket när ljuset brunnit tillräckligt långt ned skulle antändas, och ge en så stark flamma, att sängen och sedan hela stugan antändes. Under tiden Sundin klädde på sig de avlagda ytterkläderna, återbördade Lind den använda stegen till ladugården, och som han tyckt, ordenligt låst dörren till förstugan samt kastat nyckeln ifrån sig. Varpå de skyndsamt begav sig från platsen.

Hemvägen tog de över Forssjö Bruk, och när de sedan kom fram till Stenta säteris pörte vid Brogetorp gömde de i pörtetaket de ifrån Sik stulna byxorna och rocken. I Stenta gårde gömdes sedan bågaren, men klockan och pengarna tog Lind i sitt förvar.

Omkring kl. 5 på morgonen anlände de till Valla by. Sundin tog en 8 skillingars sedel från de stulna pengarna och gick in i byn för att köpa brännvin. När Lind väntat en stund i ett öppet lider nära byn, och Sundin icke återkom, begav han sig iväg hem till sitt torp. Han gick sakta och väntade att det skulle dagas så pass, att han kunde se om hans kläder eller skor voro märkta av blod, vilket han fruktade enär det varit mycket blod på golvet i Siks stuga.

Vid halv åtta tiden anlände han hem, och såg då genom fönstret att avskedade soldaten Carl Fredrik Hälls hustru, Stina Cajsa Petersdotter, var inne i stugan. (Häll fd soldat vid Hönstorps rote nr 1, Skadad under arbete vid Göta Kanal, ställd på bättring under ett år, 1823. Interimsavsked den 30/12 1824.) Makarna Häll bodde i en sk soldatstuga vilken låg 50 famnar från Linds torp, och var skrivna som inhyses vid nr 28. Då Lind i hustru Hälls närvaro icke ville mottaga några frågor från sin hustru, om hans tillhåll under den gångna natten, av fruktan att han av sin uppsyn skulle förråda sig gick han endast in i förstugan där han i ett utrymme gömde de hos Sik stulna pengarna samt sedan gjort sig ärende till ladugården och höskullen. Längre fram på dagen hade han tagit bort pengarna från förstugan och gömt dem i taket på sitt svinhus.

Till sin hustru sade Lind när han, efter det hustru Häll gått, kom in,

att han tillbringat natten i sällskap med Sundin på Valla Norrgårds loge, i avsikt att samma natt stjäla säd vid Harstorp, men försovit sig, samt strängeligen förbjöd hustrun såväl som hennes syster, Christina Ersdotter, vilken bodde hos Linds, att för någon uppge, att han föregående natt icke varit hemma.

Samma dags eftermiddag, efter att ha ätit och vilat sig något, begav sig Lind till Harstorp för att uppsöka Sundin, orolig för att något kunde ha hänt honom. Men Sundin var som vanligt på logen, bland de andra drängarna och tröskade. Vid ett avskilt sammanträffande avtalades, att de följande dagen skulle gå till Jälksätter, och på vägen dit dela de hos Sik stulna pengarna vars värde i Banco enligt Lind uppgick till 25 Rdr 24 sk. (Bland pengarna fanns också Riksgäldsedlar vars värde var något mindre.) Under Linds vistelse vid Harstorp, kom kammartjänare Widbergs hustru till logen, och berättade för drängarna vad som hade hänt Sikens, dvs, att deras stuga brunnit ned och de själva blivit innebrända. Att de först hade blivit mördade var ännu ej känt bland sockenborna. Lind och drängarna dryftade händelsen sins emellan, och undrat huru detta kunnat hända då de visste, att Siks varit mycket ordentliga och varsamma med elden. Sundin hade under samtalet gått avsidet.

Efter slutad tröskning hade Sundin och Peter Andersson åtföljt Lind hem. Lind hade då instruerat dem att före honom ingå i stugan och fråga hustrun efter honom. Lind skulle därefter till synes oförmodat inkomma, varvid Peter Andersson skulle berätta för Lind, att när han på morgonen inkom i stallet vid Valla Norrgård blivit skräm av ett buller på höskullen. Lind skulle då med ett skratt omtala för honom att det var han som varit på höskullen under natten, och förorsakat det buller som skrämt Peter. Allt detta iscensatt av Lind ~~av Lind~~ för att övertyga hustrun att han tillbringat natten på ovannämnda höskulle. Peter hade dock inte vetenskap om att Lind var delaktig i händelserna hos Sik, utan trott att Lind avsikt varit att han ville undanröja hustrun misstanke att han skulle ha tillbringat natten vid Jälksätter. Därpå hade ett strängt supande börjat, och Sundin och Peter dröjt sig kvar till följande morgon kl. 5.

Fredagen den 10 nov. inköpte Sundin en butelj vin på krogen vid Stensjö, därefter hade han sammanträffat med Lind vid Brogetorp. Lind bytte vid pörtet ut sina byxor mot de som stulits hos Siks, varpå de gav sig iväg till Jälksätter, dit de anlände mot kvällen. Där hade de festat om, och undfägnat Catharina Ersdotter med det inköpta vinet.

Vid detta tillfälle bad Lind henne att mottaga och förvara de hos Sik tillgripna pengarna samt uret, vilket hon gjorde ovetande om varifrån dessa härrörde. Lind och Sundin tillbragte natten vid Jälksätter, och på morgonen när de gav sig iväg, återtog Lind pengarna medan han lät klockan vara kvar hos Catharina.

Lördagen den 11 november verkställde provinsialläkaren doktor Martin obduktion på makarna Siks kroppar, vilka vid tillfället voro inlagda i v. korpral Hags stuga, Fanstorps soldattorp nr 7, beläget knappa 100 m. från Siks torp. Doktor Martin finner då, trots att kropparna var alldeles sönderbrända, att Sik bragts om livet av våldsamt yxhugg över vänster skuldra, medan hustrun dödats av ett hugg på vänstra sidan av halsen varvid 2 dra halskotan söndrats i tre delar.

Med ledning av dr. Martins rapport avsänder kronolänsman Anders Wingstedt i Lundby i Bettna socken, en skrivelse till KB i Nyköping, daterad den 12 november 1826, och hemställer, att en laga undersökning av händelsen borde företagas. (Se dr. Martins rapport och Wingstedts brev.)

Samma söndag som Wingstedt skriver till KB angående händelsen hos Sik växlar Lind 2st 2 Rdr. sedlar på krogen i Stensjö, och den 14 de nov. beger han sig till Jälksätter. När han återvänder dagen efter har han Siks klocka med sig, som han lägger i "klaffen" i skåpet inne i sin stuga. Lind som aldrig innehaft någon klocka stoppar den på sig då han går ut, och endag när han är vid Harstorp upptäcker drängarna, att han har en

Doktor Martins rapport:

Enligt vederbörlig Konungens Befallningshavanden inställde sig undertecknad tillika med kronofjärdingsman i Stora Malm Sandberg/ skall vara Sandström/ den 11 innevarande november månad vid soldattorpet nr. 7 av Livkompaniet av Södermanlands Kungliga Regemente, beläget på kronoallmanningen Kolmården av Stora Malms socken för att besiktiga de döda kropparna av soldaten Sik och dess hustru, vilka den 10 november/ felaktigt datum/ vilket påpekades av Kronolänsmannen Wingstedt vid rannsakingen, skall vara den 9 föregående i samma månad/om morgonen blivit funna och upphämtade ur askan av den då, samma morgon nerbrända stugan på det sätt att vice korpralen Hag, vilken har sin stuga belägen helt nära intill, vid sin första utgång tidigt om morgonen varsnat rök och låga utgående genom taket på Siks stuga, varvid Hag genast lupit till för att uppstöta förstuga och stugdörren, men därvid till sin förvåning funnit båda olåsta och mötts av rök och lågor så att han, hastigt måste draga sig tillbaka samt efter några minuter taket nedrasat och stugan fullkomligt nedbrunnit. Nyckeln till stugdörren hade sedan befunnits liggande på något avstånd utanför, ävensom dörren till Siks ladugård var öppnad. Så snart det blev möjligt för hettan uppsöktes av Hag och flera tillkomna ur askan Siks och dess hustrus illa brända döda kroppar, vilka liggande ungefärligen mitt i rummet något närmare dörren, Sik på ryggen något på högra sidan, hustrun framstupa, under och omkring dem i askan tecken till ymnigt utgjutet blod, bestående i ett torrt rödaktigt pulver, ävensom å de högst få på undersidan bibehållna lämningar av linnet fanns tecken till blod.

Vid min ankomst funnos liken inlagda i Hags stuga, båda alldeles genomstekta, svartbrända och kolade samt dels fullkomligt förstörda av elden. Så fanns vid den speciella undersökningen på Siks kropp hela främre och vänstra sidodelen av huvudskålen jämte ansiktet/ en rad latinska benämningar/ alldeles borta, hjärnan uppbränd och lilla hjärnan/latinskt ord/ förvandlad till en svart förkolnad massa, av övre extremiteterna fanns blott korta kolnade stumpar av övre armbenen. På vänstra sidan de mjuka delarna och revbenen till större delen fullkomligt uppbrända och de öppna kaviteterna inälvorna förkolnade den högra sidans mjuka delar funnos genom-

stekta svarta och till en del förkolnade, nedre extremiteterna fullkomligt uppbrända utom korta stumpar av lårbenspiporna; övre vänstra skulderbladet/latin/ fanns å defekta mjuka delarna märke efter ett djupt hugg som fanns gående in i det underliggande benet, som efter sen det blev blottat fanns vitt och av elden oskadat, men med en krossad inhuggning eller sår som genomgått skulderbladskammen/latin/ och i flera smärre delar krossat den nedre delen av benet och syntes tydligen vara verkställt genom ett huggande tudelat instrument eller som av en yxa, ävensom omkring och under det krossade benet fanns ymnigt av, i form av förömnämnda brunaktiga pulvret befintligt, utgjutet blod. På hustruns kropp fanns av huvudet blott något av nackbenet /latin/ och en liten del av vänstra hjässbenet/latin/ oförstörda av elden. Högra sidan av stommen/latin/ alldeles uppbränd så att blott några få korta stumpar av förkolnade rester och bäckens ben funnos kvar, bröstet och underliv förkolnade, högra över- och underarmen saknades, den vänstra handen ävenledes, på samma sida över- och underarmen ävensom stommens hud och muskler dels genomstekta, dels kolnade, av nedre extremiteterna fanns allenast korta stumpar av lårbenen, på vänstra sidan och övre delen av halsen fanns i de mjuka delarna tecken till ett djupt sår, vilket vid undersökning befanns gående igenom 2:a halskotan/latin/ som därav i trenne delar söndrats, tydligen av ett med betydlig styrka fört huggande tudelat instrument ävenledes fanns i och omkring såret ymnigt utgjuten blod i form av förut beskrivna bruna pulvret.

Hags soldattorp den 12 november 1826

E R Martin
Provincialläkare

Närvarande:

O Sandström
Kronofjärdingsman i
Stora Malms socken.

Till Konungens Höga Befallningshavare i Nyköpings Län.

Jag får i största ödmjukhet rapportera följande rysliga händelse.

Siste torsdag morgon den 9 i denna månad nedbrann stugan vid soldattorpet nr. 13 i Stora Malms socken, och soldaten därstädes Anders Sik med sin hustru innebrändes.

Sik och hans hustru var barnlöst folk, levde mycket väl tillsammans och var förmögna efter sitt stånd.

Om eldens upptäckt har jag insamlat följande upplysningar.

Soldattorpet nr. 13 såväl som torpet nr. 7 är belägna en bit utmed varandra på en liten slätt i skogen Kolmården. Vid nr. 7 bor vice korpralen Hag. Denne Hag har den 9 på morgonen blivit varse att Siks stuga var av eld antänd, så han genast sprungit dit. Då dörrarna skulle uppstötas har de befunnits olåsta, och då han öppnat den inre eller stugans dörr, har elden slagit emot honom så att han genast måste vända tillbaka, då stugan till det mesta varit nedbränd och eldens häftighet saktat sig genom vidtagna åtgärder, har Sik och hans hustru funnits ligga båda på golvet, Sik liggande på rygg och hustrun på magen.

Herr provincial medicinedoktor Martin har sedan besiktigat kvarlevorna av de döda varvid befunnits - Sik, ansiktet och halva vänstra sidan av huvudet bortbrännt, på vänster axel ett sår och slag av våldsamhet emedan blod där levrat sig, och flera ben sönderbräckta, större delen av ben och lår samt magen av elden förtärd.

Hustrun, större delen av huvudet uppbrännt, på högra sidan i halsen ett djupt sår som efter en yxa, där blod var stannat i levrar. Det övriga av hennes kropp alldeles förbrännt.

Av dessa förhållanden synes med säkerhet att Sik och hans hustru äro mördade samt stugan av mördarna i tänd, vartill utom att förstuga och stugdörren varit olåsta vilka och Siks vanligt haft stängda. Dessutom har efter branden och invid de döda kropparna en yxa funnits liggande.

Hemställer i största ödmjukhet om icke någon laglig undersökning härom borde företagas.

Lundby den 12 november 1826

A Wingstedt

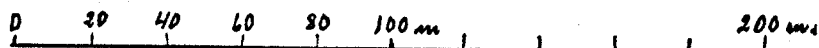
15.
 2 mtl: Stensjö år 1826: Arrendator o. gästgivare,
 Johan Sustaf Stenberg med hustru och sju barn samt enkan
 Cath. Hel. Letander, o. Jungfru Johanna Pettersson. Fyra gifta drän-
 gar med hustrur o. barn. åtta ogifta drängar samt sju
 pigor. Stenberg o. hans husfolk, inräknat de gifta
 drängarnas barn, voro till antalet 43 pers.

3. Därtill bodde vid Stensjö, fjärdingsman-
 nen Olof Sandströms familj, hustru
 o. en son, samt två pigor.
 Barnmorskan Vilhm. Christ. Strel-
 mert med dotter o. son, jämte
 piga, samt skräddaren Carl
 Peter Sandberg med hustru o.
 son.

Sålunda bodde vid Stensjö,
 år 1826, sammanlagt 35
 vuxna personer och
 20 barn.

Stensjö
 St. Malm.

1. Milstolpe.
2. Krog II o. III klass, riven.
3. Hållstall.
4. Gästgivargård.
5. " " riven del, 1 klass Krog.
6. Tingshus med häkte.
7. Bränneri.
8. Bostäder för barnmorska, länsman o. statfolket vid Stensjö gård. Stort hus i 2:an, benämmt "Byn".
9. Stall för hållhästar.
10. Spöpårens plats.
11. Övriga byggnader till Stensjö gård.

GÄSTGIFVAREGÅRDEN

Interiör från sörmländskt gästgiveri 1850. Foto Nordiska Museet.

Stensjö gästgivaregård i Stora Malms socken. Foto 1926, Nordiska Museet.

klocka i byxornas ur-ficka. Detta föranleder en av drängarna att yttra följande ord. "Gud vet vad du Lind får att supa på, och klocka har du ändock." På detta svarade Lind. "Åh, så länge jag har rika släktingar i livet är det ingen nöd för mig att leva." Men klockan hade drängarna inte fått se.

Efter detta insåg Lind risken att gå omkring med Siks klocka, varför han gömmer den under torven i sitt stugtak, och täckte över den med de linnetrasor som han haft som förband på sitt skadade ben.

Vid det laget torde det varit allmänt känt i socknen, att branden hos Sik inte varit en olyckshändelse utan att makarna mördats, och stugan troligen blivit på-tänd för att dölja mordet.

Söndagen den 19 nov. begravdes makarna Sik på St. Malms kyrkogård. Man kan med goda skäl antaga, att större delen av socknens innevånare var närvarande vid denna begravning, förknippad som den var med de uppseendeväckande mordet och mordbranden vid soldattorpet nr 13. Socknens soldater var naturligtvis mangrant där, troligtvis ditkommenderade, för Sik torde ha fått en militär begravning med gevärssalut som en sista hedersbevisning ifrån sina regementskamrater. Det var brukligt att soldater som deltagit i krig hedrades på detta sätt, och Sik uppfyllde dessa krav. Han hade deltagit i Gustaf IV Adolfs krig i Tyskland 1805-07, och 1808-09 först i Norge och sedan på Åland, där han blev tillfångatagen samt under kronprins Karl-Johan i Tyskland och Norge 1813-14. Soldaterna bar honom till den sista vilan, och bland dem som bar fanns nr 28 Lind, han som medverkat i mordet på Sik. En annan av bärarna var soldaten nr 12 Anders Bolt. Efter begravningen när soldaterna var på väg från kyrkan gick Lind och Bolt i sällskap. Bolt lät då Lind veta, att det gängse talet bland socknens innevånare var, att Lind var starkt misstänkt för att vara Siks och hans hustrus baneman. Lind blev mycket upprörd över detta rykte, och uppmanade Bolt, att noga efterforska vem som var utspridare av ryktet så att Lind måtte få tillfälle att rättfärdiga sig.

Trots att Lind visste att han var misstänkt för händelserna hos Siks, fortsatte han, under veckan efter begravningen, med sin handel av stulen säd, och de pengar som stölden hos Sik inbringat torde vid det här laget till stor del vara förbrukade på brännvin och krogbesök. Kvar i sin ägo hade han en 10 Rdr sedel, vilken han av förklarliga skäl icke vågat växla. Han hade mycket funderat på hur han vid en växling skulle förklara sitt innehav av en så stor sedel. Men några dagar efter Siks jordfästning tar han sedeln och går till Stensjö. Stiger in på krogen, och säger till krögerskan Anna Stina Larsdotter, att han blivit sänd av ländsman Wingstedt att för hans räkning, i små sedlar växla en 10 Rdr sedel. (I och med att laga höstting börjat vid Stensjö den 20 nov., så befann sig Wingstedt å nämnda ställe.) Anna Stina blev något förbryllad över Linds uppgift, och fann det besynnerligt att Wingstedt i sådant ärende anlidade Lind, och frågade honom om han verkligen talade sanning. Lind försäkrade att så var fallet, varpå krögerskan verkställde växlingen. Knappt hade han fått sedlarna i sin hand förän Lind skrattande förklarade, att det inte var åt Wingstedt han växlade, utan fått sedeln av en "Vingåkrare" som var på tillfälligt besök vid Stensjö, och därför obekant på orten, vilken bett honom att växla nämnda sedel. Varpå Lind hastigt lämnade kroglokalen. Krögerskan som nu blivit ännu mer misstänksam, skyndade till det hörn av krogen som var närmast hållstallet, för att se om nämnde Vingåkrare var tillfinnandes där de flesta vägfaranden brukade köra in. Men varken där eller på vägen såg hon någon Vingåkrare.

Söndagen den 26 november erhåller Lind kallelse till tinget i Stensjö som dagen efter, alltså den 27. de, skall börja rannsakingen angående mordet och mordbranden vid soldattorpet nr 13. Genast efter erhållen kallelse begav sig Lind till Valla by, för att träffa Sundin, och med honom rådslå om den uppkomna situationen samt vad den kunde betyda för deras del.

Senare på dagen hade Lind, Sundin och Peter Andersson begivit sig till Stavtorp, vid gåendet över Frändtorps gården, då Lind och Sundin hållit

Valla soldattorp nr 28 i St Malms socken som det ser ut i dag. Ca 85 m rakt ut från vänstra gaveln låg soldatstugan där avskedade soldaten Carl Fredrik Häll, förut på nr 1, och hans hustru Stina Cajsa Petersdr. bodde.

Vallbokvarns soldattorp nr 25 "Lantzens", bortom uthuset syns skorstenen och en liten bit av taket av den stuga som i dag kallas "Berget" vilket är det år 1918 ombyggda Valla soldattorp nr 27 som slodaten Eric Ört innehade, ca 70 m norr nr 27 ligger en gammal stuga som förr var huvudbyggnaden till torpet Berget, omnämnt i sockenstämmo-protokollen sedan 1730-talet.

Ordres.

Föraren Wäklin beordras att, vid
nu inmerande Härtting med Öyj-
unda Härad, som kompanifull-
mäktige övervara den underök-
ning, som rör en den omlidne
Soldaten nr. 13 Lik och angiva intyg
för Häradsrätten om de soldaters
frögd som därtill bliva kallade,
samt att sedan till mig angiva
va rapport om följaget därvid.

Ellesta d. 27 november 1806

C. Köhler

Kompani chef.

sig ett stycke efter Peter, Sundin utlätit sig till Lind så högt att Peter hörde det. "Ingen kan döma mig, de kunna ingenting bevisa, och om jag skulle mista knoppen så skit i det, jag har ej mer än ett liv, och det må de ta, det gör ingenting."

Det är tydligt att Sundins nerver var på bristningsgränsen, när han med dessa ord svarat på Linds förmaning, att det inför domstolen välldes att hålla "ett tal" med honom, så att han inte kom att skilja sig från Lind på avgörande punkter. Sundin kände på sig att han hade ett sämre utgångsläge inför de stundande tingsförhandlingarna, därför att han ensam utförde själva mordhandlingen. Dessutom är det troligt, att han misstänkte att Lind skulle komma att utnyttja detta faktum, för att själv komma i en bättre dager, detta trots att misstankarna just nu riktades mot Lind som den skyldige till mordet.

Orsaken till att de blivit kallade till tinget, ansåg Lind vara, att de nog varit oförsiktiga, och under de två och en halv veckor som förflutit sedan händelsen hos Sik, visat upp ett innehav av pengar, som varit ovanligt stort, och nästan dagligen träffats, och sig med brännvin flitigt förplägat.

På söndagsaftonen, samma dag som kallelsen till tinget ankom, då Lind gått till sängs bredvid sin hustru, anfäktad av ånger och onda aningar, sade han till henne. "Du blir olycklig Anna Maja." Samt då hon frågat på vad sätt, då hon ansåg sig icke kunna bli olyckligare än hon var, "så vida du icke ämnar avhända mig livet?" Tillade han. "Åh ja, om jag själv icke vill göra det så finns nog ändå den som kunde göra det. (Här syftar Lind på Sundin.) Anna Maja sade då. "Vem skall då taga vid våra små fattiga barn?" På denna fråga svarade inte Lind.

Som förut nämnts inleddes rannsakingen i tingshuset i Stensjö måndagen den 27 november. Domhavanden var häradshövdingen F.M.Lund, och bland de 14 nämndemännen från olika delar av häradet ingick Peter Pehrsson från Höjen i St. Malm. Åklagare var kronolänsman Anders Wingstedt från Lundby i Bettna socken. Som kompanifullmäktige dvs. ombud för de soldater som var kallade till tinget eller komma att bli kallade anmälde sig förraren Gustaf Wählin vilken företedde order från chefen för Livkompaniet av Södermanlands regemente, kaptenen C.Köhler, Ellesta i Stigtomta socken.

Länsman Wingstedts brev till KB och provinsialläkare dr. Martins protokoll från obduktionen av makarna Siks döda kroppar upplästes av domhavanden, varefter man övergick till att höra v. korpralen nr 7 Eric Hag vilken var den som först upptäckte branden i Siks stuga.

Hag berättade, att när han, den 9 november mellan kl 6 och 7 på morgonen kom ut från sin stuga, upptäckte att det brann i Siks stuga, vilken ligger väl synlig, ca. 80 m. ifrån Hags hus. Hag tillsade sin hustru att skynda efterhjälp, och sprang sedan över till Siks, där han häftigt sprungit emot förstugedörren i tron att den var låst, men fallit framstupa i förstugan. Han kom omedelbart på fötter igen och uppstötte dörren till stugan, men möttes av eld och rök så han måste draga sig tillbaka. Därefter hade han med ämbar vattenbegjutit de delar av stugan där elden häftigast brutit ut.

Efter ungefär en halv timme anlände den första hjälpen. Det var sönerna i Hönsviken, Eric och Pehr Pehrsson samt inhyses änkan Lena Hopp därstädes, hon var änka efter soldaten Anders Hopp på Hinnäs rote nr 3. Även anlände en dräng från Nästorp och en från Hällen. Tillsammans kämpade de en hopplös kamp mot elden. Strax efter deras ankomst rasade stugtaket ned. Så småningom kom mer folk till platsen bl.a. rättaren vid Remröd, Lars Larsson, som genom avskedade soldaten Pehr Spets, vid nr 4, hustru Anna Andersdotter, fått vetskap om branden hos Sik.

Vid 11 tiden, enligt Hags bedömning, var stugan nedbrunnen, och början kunnat göras att undanskaffa glöden, men först vid 12 tiden hade Siks

och hans hustrus kvarlevor på träffats, inte på den plats i stugan där deras sängställe var, vilken först avröjdes, utan mitt i stugan något närmare dörren, liggande bredvid varandra svårt sönderbrända. Invid kropparna hittades en "vanlig skyryxa". (enligt uppgift en tunneggad yxa, motsatts till klyvyxa.) Siks och hans hustrus kroppar upplades på en bänk ute på marken, för att mot aftonen införas på logen vid torpet.

Vid den fortsatta avröjningen av stugbotten fann man, enligt Hag, åtskilligt silver, dels av branden skadat, och dels nedsmält i klumpar. En stor del av silvret utgjordes av panter som Sik emottagit i sin utlånings verksamhet. Även många skuldsedlar torde, enligt Hag, ha blivit lågornas rov, så flera av socknens innevånare förlorade, i samband med branden, en pantsatt släktklenod eller blev helt skuldfria när deras skuldförbindelser med Sik, gick upp i rök. Silvret överlämnades sedermera till ~~til~~ Siks brorson, drängen Peter Jonsson från Knutstorp i Västra Vingåker.

Rättaren Lars Larsson hördes, och instämde i Hags redogörelse. Mjöl'naren Jonas Lindberg i Forssjö kvarn intygade att Sik hämtat en säck mjöl vid 9 tiden på kvällen den 8 november.

Tillkännagavs att misstankarna för mordet på Sikens riktades mot två personer, nämligen soldaten vid Södermanlands regemente nr 28 Lind samt soldatrekryten och drängen Carl Sundin i Valla Norrgård. Enligt vittnens ut-sago hade dessa personer varit ute hela natten mellan den 8 och 9 november, och icke hemkommit förrän på morgonen den 9 de. Bägge hade under de senaste veckorna innehaft större penningssummor än vad de på lovligt sätt kunnat förvärvat.

Kompanifullmäktige, föraren Wählin redogjorde för Linds kvalifikationer i tjänsten samt för den bestraffning han fått inom kompaniet, på grund av hustruns anmälan, vilket omnämnts här ovan.

Lind tillfrågades nu var han vistats natten mellan 8 o. 9 nov. Han berättade om besöket vid Gatubol tillsammans med Sundin, och vid nr 25, där de försökt anskaffa tröskare åt Sundin till följande dagen, då de skulle gå till Floda för att bese en tilltänkt hustru åt Sundin. Då anskaffandet av tröskare hade misslyckats, gick var och en hem till sig, och Lind lagt sig på sin loge, emedan han inte ville visa sig för sin hustru i onyktert tillstånd, då hon i sin arghet åter kunde anmäla honom för kompanibefälet, och från sin loge hade han inte utgått förrän följande morgon. Lind anförde, att han på ärligt sätt bekommit de pengar han den senaste tiden innehaft, dels genom arbete vid Götstugugruvan dels genom försäljning av spannmål, potatis och hö från sitt torp, och i bete hos sig haft en bonden Pehr Pehrsson i Tibble tillhörig ko, och att 10 Rdr sedeln han växlat på krogen i Stensjö inte var hans egen utan tillhört en Bonde från V. Vingåker eller Österåker.

Wingstedt påpekade för Lind, att han under tiden efter händelsen hos Sik, utgivit mer pengar än han förtjänat. Lind medgav, att fasthållandet vid sina för handen varande bevis var fruktlösa, men trots detta, och ovil-lig till minsta förklaring, vidhöll Lind, att det som icke vid försälj-ningarna influtit, hade han dock på ärligt sätt förtjänat.

Avskedade soldaten Hälls hustru, Stina Cajsa Petersdotter, hördes och upp-gav, att hon morgonen den 9 nov. varit inne hos Linds hustru, och av en händelse frågat om Lind varit hemma under natten, varvid hon svarat att han inte varit hemma sedan föregående kväll. I detsamma hade hustru Häll oförmodat fått se Lind utanför stugan, hur han gläntat på skåpdörren i förstugan och därpå gått till höskullen. Vidare, att då hon vid ett sena-re tillfälle varit inne hos hustru Lind, hade denne gråtande beklagat sig över "obenägna tankar", och på hustru Hälls fråga om orsaken till sådana tankar svarat, att hon förmärkt att Lind innehade ovanligt mycket pengar, men inte velat lämna någon närmare förklaring.

Beträffande misstankarna mot Lind hade de meddelats honom vid Siks jord-fästning av soldaten Anders Bolt på nr 12, och förklarade Lind att detta gjort honom lika förvånad som ledsen, då han visste med sig att han var

till gärningen oskyldig, då han vid tiden då mordet utfördes vilat på sin höskulle. Soldaten Bolt bekräftade Linds uppgift, att han vid det uppgivna tillfället delgivit Lind nämnda misstankar, och uppgav, att avskedade soldaten Häll givit honom del av det löpande ryktet.

Vid tingets fortsättning på eftermiddagen hördes hustru Lind. Hon uppgav att hon inte visste säkert om Lind legat på höskullen ifrågavarande natt, och hon i hans ansikte och utseende icke fann någon förändring när han kom in i stugan. Beträffande den spannmål, potater och hö som Lind sålt, förklarade hon sig icke veta något, men trodde att han ej hunnit långt med tröskningen, emedan han tröskat ensam, och icke mera på en gång än vad som i hushållet åtgått.

Rekryten Johan Eric Lantz på nr 25 samt inhysesmannen Lars Larsson därstädes uppgav, att Lind och Sundin varit onyktra då de besökt dem i avsikt att skaffa ersättare för Sundins tröskningsplikt.

Drängen Anders Danielsson berättade, att han den 16 nov. vid Harstorp märkt samt också känt att Lind i byxornas urficka haft ett ur. Detta förnekades av Lind, det han haft i urfickan var en liten snusdosa. Men Anders Danielsson uppgav, att Lind den dagen bjudit på snus, och då tagit sin snusdosa ur rockfickan.

På fråga om ålder och framfaren levnad, svarade Lind, som av domhavanden beskrevs, "som lång och smal till växten, mörkt hår, ett öppet och vaket ansikte samt en frimodig uppsyn, att han var född den 21 jan. vid Lilla Åby gästgivaregård i Östergötland, där hans fader, som jämte modern, långt före detta avliden varit gästgivare, att han på 7de året gammal kommit ifrån sina föräldrar till sin farbror nämndemannen Håkan Andersson i Djursta i Kvillinge socken, samt därifrån, vid 17 års ålder i tjänst till komminister Reiner i Simonstorps socken, allt i Linköpings län, i från vilken han flyttade hit till Stensjö, varest han hos bokhållare Stenberg tjänat ett halvt år, och under tiden tagit lega till soldat samt den 15 okt. 1817 blivit i rullorna inskriven, därpå han den 1 maj tillträtt det torp han ännu innehaver, och den 18de i samma månad gift sig med Anna Maja Ersdotter, som vid berörda tid tjänat såsom piga här å stället, och nu vore 37 år gammal med vilken han haft 4 barn, av vilka 3 ännu lever, ett 5 ett 3 samt den yngste 3 månader gammalt." (Enligt kyrkböckerna från Kvillinge socken var Lind född vid Skälsta där fadern var bonde, år 1801 flyttar familjen till Lilla Åby.)

Härefter uppgav Wingstedt, att Linds hustru anmält att hon misstänkte att Lind en tid plägat olovligt umgänge med Catharina Ersdotter i Jäleksätter, hustru till bonden Anders Pehrsson därstädes. Linds hustru hade av nämndemannen Peter Pehrsson i Höjen blivit underrättad om ovannämnda förhållanden, och han redogjorde och åberopade inför rätten vad han hört av Häll och soldaten Ceder samt sade, att "då han sett Linds Hustru hela denna höst oftast ängslig och sorgbunden, ej mindre än av egen inre kallelse beslutat att sätta en gräns för Linds och Catharina Ersdotters lastbara levnads sätt, funnit sig föranlåten att i dag för hustru Lind yppa vad han i ärendet hade sig bekant, och därmed bereda henne möjligheten, att bliva lagligen skild ifrån en man, som efter vad han visste, sedan längre tid tillbaka alltid kallsinnigt och kärlekslöst samt ofta även hårt och våldsamt henne bemött."

Lind nekade till horsbrottet, och hotade Häll, att denne skulle bliva olycklig för vad han därom utspritt.

I samma ögonblick hördes någon ur folkhopen i tingssalen utropa. " Nej, Häll är inte olycklig! Och soldaten Bolt framträdde till dombordet och begärde tillstånd att tala, vilket beviljades. Han berättade nu, att vid det tillfälle då han från Gölstugugruvan åtföljt Lind till Jä lagt sig i sängen hos Catharina vid 9 tiden på kvällen, och legat där till kl. 4 på morgonen, då det var dags att begiva sig till gruvan.

Lind medgav att han lagt sig bredvid Catharina för att samspråka med henne, men någon otukt hade inte bedrivits.

Wingkvist yrkade på, att något avseende vid Linds nekande inte måtte fästas, och att Lind med "bindande omständigheter och liknelser" förklaras skyldig att genast gå i häkte. Medan Wingstedt "till en annan dag under tinget ytterligare bevisning anskaffat."

På Wingstedts yrkande beslutade rätten, att då dyligt brott är av urbota beskaffenhet, prövar rätten i förmåga av 1 kap. 2 § straffbalken, rättvist förklara att Lind genast i häkte träda, och målet uppskjutes till onsdagen den 29 dennes.

Därefter överlämnades Lind till vederbörande kronobetjänt som till Häradshäktet, under tingshuset, honom avförde. Där Lind i ensamhet fick begrunda dagens händelser, vilka icke varit särskilt gynnsamma för honom.

Till den fortsatta rannsakingen, den 29 nov. voro kallade, förutom huvudpersonerna i målet, Anders Pehrsson i Jälsätter Catharina Ersdr. man, soldaterna nr 11 Carl Rök, nr 17 Anders Thim, nr 22 Eric Knekt, avskedade soldaten Carl Johan Jarl, (f.d. vargeringskarl och ordinarie soldat på nr 23 från 1808 till 1815) soldaten Ceder och drängarna som tröskade vid Harstorp.

Innan Lind upptogs ur häktet, hördes hans hustru och svägerska vilka tidigare, av räddhåga för Lind inte vågat tala fritt. Hustrun sade att hon icke ville hava något inom sig fördolt, och förklarade att hon inte trodde att Lind legat på höskullen den natt då makarna Sik mördades. Vidare att Lind den 15 nov. när han kom hem lagt något under klaffen i deras skåp. Sedan Lind somnat hade hon funnit det vara ett silver fickur med boetten något stött. Hon hade också undersökt Linds västficka, och där funnit flera sedlar av olika valörer. Hon berättade vidare att Lind lördagen den 18 nov. hemkommit klädd i ett par byxor av hlått vadmal som hon aldrig tidigare hade sett. Hon ansåg det också sanningslöst, att Lind vid sitt torp skördat all den säd som han försålt, då skörden vid torpet varit knapp och av dålig beskaffenhet.

Hennes syster, Christina Ersdotter, instämde i vad hustru Lind berättat.

De blå vadmalbyxorna blevo nu uppvista för soldaten nr 11 Carl Rök. Sedan han dem noga undersökt förklarade han, att dessa byxor hade han själv tillskurit, och sedan av hans son förfärdigats åt den mördade soldaten Sik under sommaren 1825. Han kände också igen messingsknapparna i byxorna, vilka Sik i Röks närvaro inköpt i Nyköping 1818, och först blivit beagnade i en uniformsyrtrut.

På fråga om Sik i livstiden innehåft ett fickur av silver, intygade korp-ral Hag och soldaterna Bolt, Thim och Rök, att Sik under arbetstiden vid Göta Kanal haft ett ur av silver med dubbel boet vilket fältväbeln Claes Adam Campbell haft i sin vård till uppbrottet åt hemorten inträffat.

Personer som varit närvarande vid branden, och senare gjort undersökningar, påträffade, under den plats där Sik hade ett skåp hängande på väggen, skomakareverktyg, små knappar t.o.m. synålar, men inte kunnat finna några rester av Siks fickur.

Så hördes soldaten Eric Knekt på Klicksta soldattorp nr 22. Han berättade, att han i augusti eller början av september detta år hjälpt Lind att intröska råg till utsäde, och att den erhållna säden varit högst klen och slö samt till största delen utgjorts av s.k. svingel så att rotebonden som förrättat sådden, yttrat att han knappt ville utså säden av fruktan för ledsamheter av Linds befäl, i fall, såsom bonden befarade med mycken skäl, grödan skulle slå fel. Även uppgav Knekt, att blott 2½ fjärding blivit över efter sådden, och av otröskad säd knappt sista varvet varit kvar på loggolvet.

Nu hämtades Lind från häktet, och fick av domhavanden lämpliga föreställningar att tala sanning. De förut hörda personerna fingo nu upprepa sina vittnes mål. Men trots detta vidhöll Lind vad han förut sagt. Bl.a. att han den natten då mordet på Sik och hans hustru ägde rum, legat på sin höskulle. Han bestred också sin hustrus uppgift om fickuret. Beträffande de blå

vadmalsbyxorna medgav han, att han dem innehaft, men sade att byxorna hade han inhandlat av en långvandrande gesäll som han träffat på krogen i Stensjö.

Lind började alltmer inveckla sig i tvetalan, och hävdade åsikter som stred emot erkännanden som han tidigare hade gjort. Han syntes inte betänka de orimligheter som röjdes i de flesta av hans påståenden, eller fästa någon uppmärksamhet vid föreställningar därom.

Så hördes Catharina Ersdotter om hustru Linds anklagelser mot henne, men nekade till all brottslighet, och hennes man Anders Persson sade att han var alldeles okunnig om hustruns och Linds förhållanden.

Soldaterna Olof Ceder, Anders Bolt, Anders Thim och avskedade soldaten Carl Frédrik Häll hördes återigen om vad de visste angående Linds förhållande till Catharina Ersdotter.

Sedan de under dagen hörda vittnena befunnits ojäviga, och soldaternas goda frejd intygats av kompanifullmäktige Gustaf Wählin, fingo de avlägga vittneseden, och därpå upplästes ur protokollet, den av var och en avgivna berättelsen, vilka alla vederbörande utan anmärkning vidkändes.

Ett ämbetsbetyg som begärts av rätten från socknens kyrkoherde upplästes, och hade följande lydelse.

"Då ämbetsbetyg är begärt av mig rörande soldaten Eric Linds uppförande; får jag såsom sådant härigenom nämna, att väl icke något emot Linds förhållande i allmänhet blivit hos mig anmält, och jag icke kunnat ana sådant i Linds uppförande, varför han nu blivit till Oppunda Häradsrätt inkallad, men, att säga varken mer eller mindre, än jag kan försvara, det nykterheten och fliten av Lind illa vårdats.

St. Malms prästgård

29 november 1826

Jac. E. Follén

församlingens kyrkoherde.

Därmed var andra dagens förhandlingar avslutade och häradsrätten beslutade bl.a., att på grund av att Lind innehaft ett par byxor "som soldaten Rök edligt intygat hava tillhört den mördade Sik", och hans handlande och utsagor utmärker en viss fruktan för avslöjanden var han uppehållit sig den berörda natten, han har "på förhand sökt stadga andras övertygelse i denna omständighet" samt att det framkommit bindande vittnesmål och bevis, "som skulle Lind vara antingen Siks och hans hustrus rätta baneman eller äga delaktighet i gärningen, prövar med stöd hämtat av 37§, 17 kap. rättegångsbalken häradsrätten skäligen, för att få sanningen i ljuset, försökes med svårare fängelse, genom att pålägga Lind träblack omkring båda benen." Vidare beslöts att målet vilar till den 4 december, och under tiden skall forskning efter misstänkt gods göras i soldatens Linds hus. Resultatet av undersökningen skall skyndsamt meddelas till domhavanden. Härpå avfördes Lind till häradshäktet och övriga avträdde.

Fjärdingsman Sandström med flera personers biträde, genomförde på morgonen dagen efter, den påbudna visitationen i Linds hus, och den resulterade i, att utvändigt i torvtaket på stugan hittades ett silver fickur med dubbla boetter vilket Sandström omedelbart överlämnade till domhavanden vilken med anledning härav, i häktet uppsökte Lind. Efter lämpliga föreställningar om den sannolikhet av de mot honom uppkomna misstankarna börjat antaga, lovade Lind, att så väl rörande uret som äktenskapsbrottet och åtskilliga stölder, uppriktig bekännelse avgiva.

Med anledning av Linds löfte beslöt domhavanden, för att ej giva Lind andrum att uttänka några osanna förklaringar, att sammankalla ett extra ting till denna dags eftermiddag, alltså den 30 november.

Då domhavanden givit den ordinarie nämnden ledighet till den 4 dec. fick han nu tillkalla flera bönder i socknen vilka vid andra tillfällen tjänstgjort som nämndemän, och sålunda tidigare avlagt domareden. På så sätt lyckades han få ihop en nämnd på 7 personer. Som åklagare i Wingstedts

ställe tjänstgjorde fjärdingsman Sandström. Rekryten Carl Sundin jämte drängen Peter Andersson inkallades också till det extra tinget.

Förhandlingarna började med att Sandström rapporterade att rekryten på nr 25 Johan Eric Lantz som varit med vid visitationen funnit uret in-stucket i det sk. "Skultaket" på Linds stuga. Lantz berättade sedan hur han fann uret. Han hade sett några linneklutar i taket och utdragit dem, och sedan fört in handen på samma ställe, och då fått känning av uret.

Uret som nu förevisades var försett med visare av blått stål och romerska siffror, utanför dessa vanliga siffror, urtavlan var av vit emalj där det i svart emalj stod "Norton-London", vidare ett urband, och en urnyckel av stål. Vidare hade en Lind tillhörig motbok för arbetet vid Gölstugugruvan hittats. (se avskrift av boken i det föregående.)

Lind medgav att uret var det samma som hans hustru sett under klaffen i deras skåp samt drängarna sett i hans ficka vid Harstorp, men han uppgav att han fått uret av Sundin för att imponera på Catharina Ersdotter. Sundin hade sagt att uret var hans faders. Vidare uppgav Lind att Sundin hade mycket pengar, upp till 100 Rdr. som han fått, dels i lega dels för anskaffandet av uniform samt att han förbjudit Lind att för någon omtala detta då han var rädd att det skulle komma till föraren Wåhlins öron. Uret hade han sedan återlämnat till Sundin, och hur det sedan kommit i hans stugutak visste han icke, såvida icke Sundin velat avskulda sig, och göra Lind ansvarig för uret samt därför stoppat in det på det ställe där det återfanns.

Domhavanden påpekade, att linnelapparna som legat om uret hade märken av var och blod, och Lind på ena benet hade ett djupt sår, varför Lind tydligen använt lapparna som förband, vilket Lind erkände. Men då han ansett det mindre passande att linnelapparna lågo kringspidda på marken undanstuckit dem under takfoten, där uret av en händelse hade legat.

Beträffande de blå vadmalyxorna uppgav Lind, att han fått låna dem av Sundin, och i Brogetorps hage avtagit sina egna och gömt dem vid en sten. Där de också påträffats vid en av domhavanden påbjuden undersökning. Sedermera sade Lind att han köpt byxorna av Sundin för 5 Rdr. riksgäld.

Sundin nekade till allt vad Lind sagt, och menade att alltsammans var osanning samt Linds avsikt var att bringa honom på fall.

Rätten noterade denna rubbning i den synnerliga vänskap och förtrolighet, som hittills varit rådande mellan dem. Och Sundin kunde icke ange annat skäl till detta, än Linds elakhet.

Fortsättningen på denna rättegångs dag, vad det gällde händelsen hos Sik, var att Sundin bestred att han någonsin varit hos Sik eller ens i trakten av hans torp. Och allt vad Lind sade bestreds av Sundin och tvärt om, utom när det gällde sädesstölderna vid Harstorp vilka Lind nu erkände, och Sundin och Peter Andersson vid kändes riktigheten av. Likaså erkände Lind horsbrottet vid Jälksätter.

Tydiligen började Lind inse att deras sak var ohållbar, och hans taktik nu var, att gentemot Sundin, vilken ännu icke hamnat i häkte, framställa sig själv i en så fördelaktig dager som möjligt.

Vad gällde det hos Lind funna fickuret, var ingen tillstädes som sett huru dant ur Sik innehaft. Men den vid tinget närvarande korpralen Carl Gustaf Sturm på nr 14, tyckte sig känna igen den vid uret hängande nyckeln, såsom den Sik vanligen nyttjade, och sade, att urmakaren Johan Wikström i Östra Vingåker, vilken nyligen haft Siks ur för reparation, säkerligen kunde giva upplysning i saken. Kronofjärdingsman Sandström anbefaltes av domhavanden att till nästa tingsdag inkalla Johan Wikström.

Härpå avslöts dagens förhandlingar, och Lind avfördes till häktet, och rättsens ledamöter åtskijdes.

Den 4 december fortsatte rannsakingen, och hördes först soldaten Röks son, Carl Fredrik Rök, "nu nära 16 år gammal, som nästlidet år begått Hærrans Nattvard." Han intygade bestämt, att de byxor som visats honom, och som han noga synat, var de byxor som han i Siks hus förfärdigat för hans räkning.

Urmakare Wikstrand, att det ur som nu visades honom, var till alla delar likt det ur han reparerat åt Sik. Men om detta ur verkligen var Siks, kunde han inte bestämt säga, därför att "alla ur tillverkade av samma mästare merendels äro varandra alldeles lika."

Drängen Jonas Jonsson i Hällen som förut sett Siks ur, sade, att efter vad han kunde se var detta Siks ur, hälst som det uppvisade uret liksom Siks, var något stött på yttre boetten.

Samma uppfattningar angående uret hade korpral Hag, vice överjägaren Hellman samt Siks brorson, drängen Peter Eric Jonsson.

Av hustru Hag vederlades Linds uppgift, att han inte inom ett års tid varit vid Siks torp. Hon hade av Sik själv hört att Lind, någon natt i oktober innevarande år haft nattkvarter hos Siks.

Allt vad dessa vittnen berättade bestreds av Lind, men vittnena bekräftade med ed sina berättelser.

Härpå förekallades Catharina Ersdotter, och sedan Lind förnyat sitt erkännande, erkände även Catharina horsbrottet, men framhöll, att till bemälda brott, Lind tagit det första steget.

Lind och Sundin fortsatte att beskylla varandra vem som haft klockan och bestått med de pengar som de spenderat veckorna efter händelsen hos Sik. "Och oaktat ofta upprepade föreställningar till dem att bekänna sanningen, kunde de inte till några förklaringar förmås".

Länsman Wingstedt yrkade härefter på att Catharina Ersdr. skyldigförklarades, och att hon genast skulle träda i häkte. Vilket rätten också beslutade. Eftersom det var middagsdags avfördes Lind och Catharina Ersdr. till härads-häktet, och de övriga till målet hörande personerna avträdde.

Eftermiddagens förhandlingar uppehöll sig vid de sädesstölder som Lind, Sundin och de inblandade drängarna hade utfört under hösten. Samtliga berörda erkände i stort sett vad som lades dem till last.

Sedan eftermiddagen framskridit, och inga fler upplysningar kunde erhållas, yrkade Wingstedt, att alla i detta mål som befunnits brottsliga, men ännu på fri fot varande, måtte förklaras skyldiga att genast i häkte träda.

"Samtliga till detta mål hörande personer fingo avträda under det härads-rätten överlade." Sedan berörda personer åter företrätt meddelade rätten sitt beslut bl.a. ,att noggran undersökning skall göras ikring Siks och Linds torpställen efter undanstucket stöldgods. Vidare, att Lind, Catharina Ersdotter, jämte rekryten Sundin och drängen Peter Andersson vilka erkänt inbrott, och således voro till urbota ansvar förfallna, enligt 1 kap. 2§ strafflagen, skyldiga förklaras och i häkte träda. Samtliga skall till Länsfängelset i Nyköping avföras. Att Lind får enskild arrest som förhindrar kommunikation med de övriga arrestanterna." Samt att fängelsepredikanten kunde varda anmodad söka Lind till bekännelse uppväcka."

Målet vilade nu i 5 veckor, över julhelgen, och togs inte upp förän den 9 de januari 1827. Under dessa veckor i Länshäktet, och möjligen också genom fängelsepredikantens insats bröts Linds motstånd, och han aygav, inför Kungl. Befallningshavanden, å Länshäktet, en berättelse, som visade att han om morden på makarna Sik ägde mer kännedom än vad han förut velat medge. Berättelsen var dock icke till alla delar sannfärdig.

Rättens förhandlingar började med att Wingstedt meddelade att den anbefallda undersökningen efter stulet gods vid Linds och Siks torpställen inte givit något resultat. Samma var förhållandet med en undersökning som gjorts vid Jälksätter. Däremot hade man vid Stensjö pörte, uti taket funnit en surtyt av blått vadmal, vilken rock uppvisats för soldaten Rök som förkla-

rade den vara samma surtyt, som han sommartiden 1825 förfärdigat åt Sik.

Härpå upplästes protokollet från KB-s förhör med Lind, och "efter erhållna ömma och allvarsamma föreställningar", att icke längre dölja förloppet vid mordet på Sik och hans hustru, berättade nu Lind, under gråt och ångersfullt utseende, i stort sett sanningsenligt, händelse förloppet under natten den 8-9 nov., fram till det Sik vaknat av bullret på vinden, - med ett undantag, han påstår nämligen att han försökt avråda Sundin från företaget. Skildringen av händelserna efter det Sik vaknat är helt uppdiiktad, och han gör den så fördelaktig som möjligt för sig själv.

Han berättar hur Sik och hustrun springer upp ur sängen, och mannen griper en yxa och går mot vindsdörren samt att hustrun kastar en blick mot fönstret där Lind står, och ropar. "Ack herre Jesus, jag tror det är folk utanför med!" När Lind fann sig vara sedd, springer han så fort han förmår till en långt därifrån belägen kolkoja, där han uppehåller sig minst 3/4 timma, då en mörkt klädd karl går förbi, vilken han först trodde vara korpralen Hag på väg att hämta fjärdingsman. Lind hade smugit sig efter, och på en hojning som karlen gav ifrån sig igenkände han Sundin, som då haft på sig en Sik tillhörig blå vadmal surtyt. Lind hade frågat Sundin hur det hela hade avlöpt. "Åjo det gick bra," när Sik kom uppför vindstrappan och tänkte knipa mig, "fick jag tag i ett skrin med hörnjärn, och smorde honom i bröstet med", så han ramlade baklänges in i stugan och dånade. "Henne slog jag över nacken med en järngrep som jag fick tag i. Sedan tog jag klockan i skåpet, och kastade ljusbiten i sängen, invid vilken låg en linknipa, och tar det eld i den, så får de åtminstone ont i huvudet i morgon, det vet jag." Lind berättade vidare, att han efter en stund frågat Sundin om han slagit ihjäl dem, men Sundin hade nekat till det och sade: "Jag slog bara till dem så att de skulle domna, och inte känna igen mig."

Vid Brogetorps hage hade han lämnat Lind de hos Sik tillgripna byxorna samt pengarna. Surtyten hade han gömt utan att visa Lind gömstället.

Efter denna del av sin osanna bekännelse, återgår Lind avslutningsvis till sanningen. Han berättar hur han kommer hem, och ser hustru Häll genom fönstret, och då, efter att hava lagt pengarna i skåpet i förstugan, gått till logen, och inte ingått i sin stuga förrän hustru Häll avlägsnat sig. Men när gäller fördelningen av stulna pengarna är berättelsen tillrätta lagd, lika så när det är fråga om Siks fickur. Lind påstod att Sundin sagt till honom, "jag har väl något mer som du ännu icke sett," och därmed framtagit fickuret. Hur det sedan hamnat i hans stugutak kunde han nu lika litet som förut lämna någon upplysning om.

Han råkar också i tvektan när det gäller Siks byxor, när han först fick dem, och när han första gången hade dem på sig. Om fickuret berättar han först att Sundin meddelat honom, när de gick från Siks stuga, att han tagit klockan i skåpet. Men sedan sagt, att han inte vetat om den för än Sundin på 3dje dagen efter händelsen hos Sik visat uret för honom.

Rätten föreställde nu Lind det osannolika i, att trots att han flytt och blottställt Sundin, ändock denne anförtrott honom det mest användbara stöldgodset. Likaså att Sundin skulle använt ett skrin och en järngrep att slå sig fri från Siks, när det av besiktningen på de döda kropparna framgick, att bägge blivit dödade med ett eggjärn.

Lind sade, att han icke närmare kunde förklara händelsen hos Sik, då han ifrån ögonblicket av sin flykt inte hade annat bekant än vad Sundin berättat. Men medgav, att han icke trodde att Sundins uppgifter var sanna, utan det var mycket möjligt att Sundin begagnat yxa mot makarna Sik. Lind erkände dock att han natten den 18-19 oktober haft nattkvarter hos Sik, och att hans ärende var att låna pengar.

Som laga höstetinget nu stod inför sin avslutning, och tingsexpeditionerna måste utgivas, hade till dagens förhandlingar endast Lind sänts från Nyköping. Eftersom dagen var långt framskriden avslöts förhandlingarna vilka skall fortsätta vid urtima ting den 12 januari.

Lind överlämnades till kronobetjänten, och avfördes till häradshäktet.

Till det urtima tinget den 12 januari hade alla tilltalade blivit förda från Nyköping till Stensjö. Förhandlingarna kom till största delen att upptagas av en genomgång av vad som sagts och hänt under de föregående rättegångs dagarna.

Dock inträffade två viktiga händelser. För det första erkände Lind, att det var han som ett år i höstas slagit injäl, och tagit rätt på en galt tillhörig inhysesmannen Lars Jonsson i Harstorp. Med detta erkännande ernåddes full klarhet i detta fall, vilket ställt till med så mycket rabalder och missämja i den.

Den andra händelsen inträffade just som förhandlingarna avslutades. Lind och Sundin hade av rätten ådömts mörk arrest i avsikt att göra dem mer benägna att avge fullständig bekännelse, och skulle avföras från tingsalen, då Lind helt plötsligt meddelade, att han ville avgiva ännu en bekännelse. Lind lämnade nu en redogörelse för händelserna hos Sik, vilken, allt i från det Sundin kommit upp på vinden till det Lind av Sundin blev insläppt i stugan, överensstämmer med sanningen, nämligen det att Lind från stugans gavelvönster åsåg hur Sundin nedhögg Sik och hans hustru, och att han själv sprang fram till stugudörren, när han såg att hustru Sik försökte fly utur stugan. Däremot erkände han ingenting angående den uppkomna branden.

Med anledning av Linds bekännelse sammanträdde rätten nästa dag, den 13 januari, då Lind redogjorde för vandrigen från Siks torp, och till det han om morgonen kom hem. Redogörelsen överensstämmer med sanningen. Han uppmanade också Sundin att bekänna sanningen, men denné fortfor i sitt nekande.

I övrigt användes rättegångsdagen till att fastställa kvantiteten och värdet av den säd som stulits vid Harstorp och Ericsbergs norra ladugård.

Rätten beslutade, att i avseende till Sundin gäller domstolens utlåtande från gårdagen om svårare fängelse d.v.s. mörkarrest, och att rannsakingen uppskjutes till dess Sundin erkänt.

Det vill synas som om Lind inför hotet av mörkarrest för obestämd tid framöver fallit till föga och gjort ovanstående bekännelse. Det är ju omvitnat, att ständigt mörker och ensamhet kan nedbryta en människa, och domstolen nådde ju omgående sitt syfte, åtminstone vad beträffade Lind.

Målet upptogs igen på urtimating den 19 februari, och de till målet kallade hade alla infunnit sig utom Sundin.

Upplästes ett protokoll från förhör med Sundin, som nu avhållits på Landskanliet i Nyköping, den 18 januari, då "Sundin erkänt sig hava omförmälda mord verkställt." Även så upplästes en skrivelse av den 16 februari från KB i Nyköping, vari det tillkännagavs, att Sundin "förnärvande var så sjuk, att han omöjligen kunnat föras till Stensjö, och ej heller under tingsdagarna kunde förväntas."

Med Lind vidtogs nu en noggrann genomgång av händelserna vid Siks torp natten 8-9 november 1826, och dagarna därefter, och för att utröna om hans uppgifter voro sanna "gjordes Lind frågor här och där utur dem av hans berättelser som han förment vara med sanningen överensstämmande", och i stort sätt svarade han i enlighet med vad han förut på samma frågor tillkännagivit. Och under förhandlingarna vidgick Lind att han och Sundin uppsåtligt åstadkommit den inträffade branden. Vidare yttrade han beträffande väderleken den natt då Siks mördades, "att natten förefallit honom varit mer av stjärnor än av månen upplyst."

Företogs värdering av de stulna föremålen, fickuret värderades till 10 Rdr., bägaren till 32 sk., rocken till 5Rdr 16 sk. och byxorna till 3 Rdr. samt en i rocken funnen 8 sk. sedel plus de pengar som tillgripits ur Siks kista, 25 Rdr. 32 sk., allt tillsammans utgjort ett värde av 44 Rdr. 32 sk. banco.

Rätten beslöt, att i avbidan på rekryten Sundins tillfrisknande kommer ytterligare handläggning av målet uppskjutas till ett annat senare meddelat ting. Skulle det dröja innan Sundin kunde sändas till Stensjö, skall dom-

stolen hos Kongl. Majts. Höglovliga Svea Hofrätt anhålla om att få avhålla det urtima tinget i Nyköping.

Sundins sjukdom blev långvarig. Det var en kylskada i ena foten som övergått i kallbrand, och med anledning därav kom målets slutfas att utspelas "å det s.k. gamla slottet i Nyköping", den 20 och 21 mars 1827.

Länsfängelset var vid denna tid inrymt i slottets porthus, och troligt är att de avslutande förhandlingarna hölls i en lokal i samma hus.

Efter det den i lag stadgade tings och rättegångs friden blivit påbjuden, och domstolens ledamöter intagit sina platser, samt Wingstedt, föraren Wählin, Lind, Sundin, Catharina Ersdotter, och de drängar som voro inblandade i sädesstölderna, inför rätten inställt sig, upplästes den av Sundin inför KB avgivna bekännelsen, och underrättades han om den fullständiga bekännelsen som Lind avlagt.

Sundin som inte kunde stödja på den kylskadade foten hade införts i rättegångssalen, sittande i en länstol, uppmanades nu att redogöra för förloppet vid ifrågavarande händelse. Han berättade nu, med mindre avvikelser, i stort sett vad vi redan vet om händelserna hos Siks. (Vad beträffar Sundin kommer jag närmare redogöra för detaljerna när jag framdeles kommer att skriva om honom.)

Lind som därefter hördes hade inte mycket att invända mot Sundins berättelse. De hade dock olika uppfattning om mordbrandens anläggande. Sundin framhöll att han varken jakat eller nekat till Linds förslag att påtända stugan, och i förberedelserna för branden hade han icke tagit någon del. Likaså bestred han att han skulle innehaft Siks ur, än mindre stoppat det i Linds stugutak. Ang. branden och uret kan vi notera att Sundins uppgifter äro med sanningen överensstämmande.

"På fråga förklarade sedan Sundin och Lind var för sig, att de fullständigt erkänt förloppet vid mordet och mordbranden hos Siks, ävensom deras övriga brott, och icke ägde något vidare att bekänna."

Länsman Wingstedt överlämnade nu målet till domstolens prövning samt yrkade, "att Lind och Sundin, varda från livet dömda, hustru Catharina Ersdotter i Jälsätter förklarad förfallen till högsta kroppspåbud", och de för sädesstölder åtalade drängarna "fällas till det i lag å hans förbrytelser stadgade ansvar. Härpå förstädigades, att arrestanterna fingo utföras, och övriga till målet hörande avträda, med förbindelse, att återkomma nästa dag,

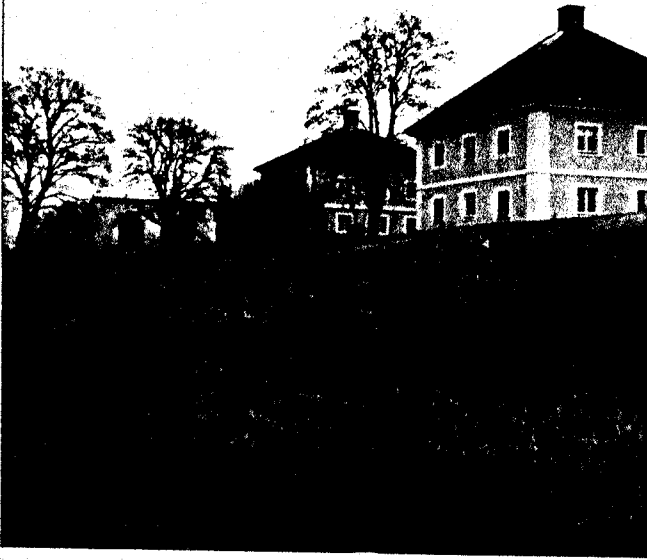
den 21 mars,

då för samtliga vederbörande, åter tillstädskomna, efter behörig överläggning av-kunnades:

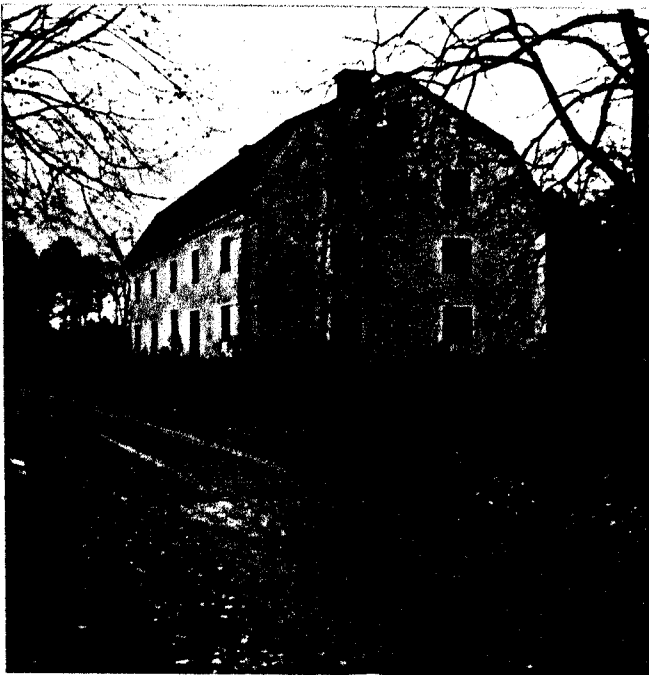
Utslag."

Utslaget omfattar en ca 8000 ord lång rekapitulering av vad som förekommit i målet, samt i slutet en ingående motivering varför rätten anser Linds skuld i händelserna hos Siks vara lika stor som Sundins, trots att Lind icke aktivt deltagit i själva mordhandlingen. Rätten åberopar därvidlag Linds handlande vid åseendet av Sundins framfart i stugan, och säger; "att han i stället för, att genom erinran eller något hastigt åstadkommit buller, helst varigenom Sundin kunnat överraskas, göra försök till Sundins hindrande i Siks och hans hustrus mördande, däremot genom fullständig o-
verksamhet i detta hänseende, Sundins företag befordrat, och genom ovan berörda inställelse vid dörren till förstugan i det ögonblick, då hustru Sik dit ville taga sin tillflykt, ovedersägligen synes hava haft för avsikt, att, där så erfordrats, Sundins gärning ännu kraftigare understödja och befrämja."

"Ty och då, av vad sålunda förekommit, bägge gjort sig delaktiga i varandras brott, prövar, i förmåga av 11 kap. 2 §, 12 kap. 1 § och 20 kap. 1 § samt 61 kap. 1 § missgärningsbalken, urtima tingsrätten rättvist, det skola Sundin och Lind, som dessutom gjort sig till ansvar förfallna, för fylleri samt åtskilliga stölder med och utan inbrott och Lind tillika

Närmast, Tingshuset i Stensjö St Malm,
fd Gästgivaregården och längst bort Håll-
stallet.

Den stora byggnaden i Stensjö kallad "Byn". Här
bodde Länsman, barnmorskan, en skräddare och stat-
folket samt de ogifta drängarna vid Stensjö.

för tvefallt hor, men för vilket vid nu inträffat förhållande, särskild bestraffning icke ådöms, sig själva till välförtjänt straff samt andra till skräck och varnagel, mista höger hand, halshuggas och steglas."

Vidare dömde rätten, att av deras egendom skall gäldas vad de tillgripit, och vad som gått förlorat vid branden inbegripet värdet av den uppbrända soldatstugan, samt den från inhysesmannen Lars Jonsson i Harstorp frånstulna svinkreaturet. Det sistnämnda värderades till 5 Rdr. 16 sk. banco. Men vad angår provinsialläkaren dr. Martins ersättning för resor, besigtning och intyg, "så kommer, då domstolen har sig bekant, att både hos Sundin och Lind all tillgång saknas, berörda ersättning och arvoden, att till det belopp Kongl. Sundshets Collegium, efter dit avgiven räkning prövar och bestämmer, att av Medcinalfonden utbetalas.

Av ovanstående kan väl dragas den slutsatsen, att varken roten nr 13 Forssjö Kvarn, för torpstugan, förstörda munderings och utredningspersedlar, Siks arvinge, brorsonen Peter Jonsson, Lars Jonsson, svinkreaturets ägare, eller Ericsbergs säteri, för resta skadestånds krav, fingo någon ersättning. Den ända som tillförsäkrades en sådan var tydligen Dr. Martin.

Beträffande hustru Catharina Ersdotter från Jäleksätter prövar, "i kraft av 56 kap. 1 § missgärningsbalken, och Kongl. förordningen av den 20 januari 1779 55 kap. 5 § nämnde balk, samt 43 p. 14 mom. i Kongl. förklaringen av den 23 mars 1807, prövar urtima tingsrätten rättvist döma henne Catharina Ersdotter att avstraffas med /30/ tretio par ris, tre slag av paret, och därefter i St. Malms sockens kyrkas sakristia enskilt skriftas och avlösas; ävensom, att till samma kyrka erlægga två daler silvermynt, med 32 sk. banco."

"Dock varder detta utslag, jämlikt 25 kap. 5 § rättegångsbalken, såvitt det rör Sundin, Lind och Catharina Ersdotter, Kongl. Majt. och Rikets Höglövlige Svea Hovrätts högst upplysta prövning i djupaste ödmjukhet underställd."

"Därpå de häktade utfördes övriga till målet hörande personer avträdde, tinget avlystes och nämnden hem förlovades - -
år och dagar som föreskrivna stå - -
På Oppunda Härads urtima tingsrätts vägnar,"

F.M. Lund

Domen godkändes av Svea Hovrätt, och gick i verkställighet den 9 nov. 1827 på avrättningsplatsen belägen på den sk. Estbyggemon utefter vägen mellan Forssjö och Strängsjö, ej långt från den plats där brottet begicks.

Linds hustru, Anna Maja Ersdotter, bor med barnen kvar på soldattorpet en tid, men flyttar år 1828 till Mokälla i St Malm. (Numera heter platsen L. Berga) Här bor hon inhyses till år 1833. Under dessa år erhåller hon enligt sockenstämmoprotokollen understöd ifrån socknen iform av mjöl och pengar. Därefter flyttar hon, enligt husförhörslängden, till Ö. Vingåker. År 1842 återfinnes hon i Harg, Nyköping Östra.

Av domhavandens beskrivning av Lind, som en lång och till växten smal person, med mörkt hår, och ett öppet och vaket ansikte samt en frimodig uppsyn, får man intrycket av en man som har lätt att umgås med folk, som har en livlig fantasi, är pratsam, och gör ett fördelaktigt intryck på kvinnor. Han tycks ha haft håg för affärer framför tungt arbete, och på samma gång karaktärlös och sjäsväldig i sitt uppträdande, som kallhamrad och oberörd i sitt handlande. Med andra ord en dubbel-natur.

Katrineholm i nov 1985.

K. Hult

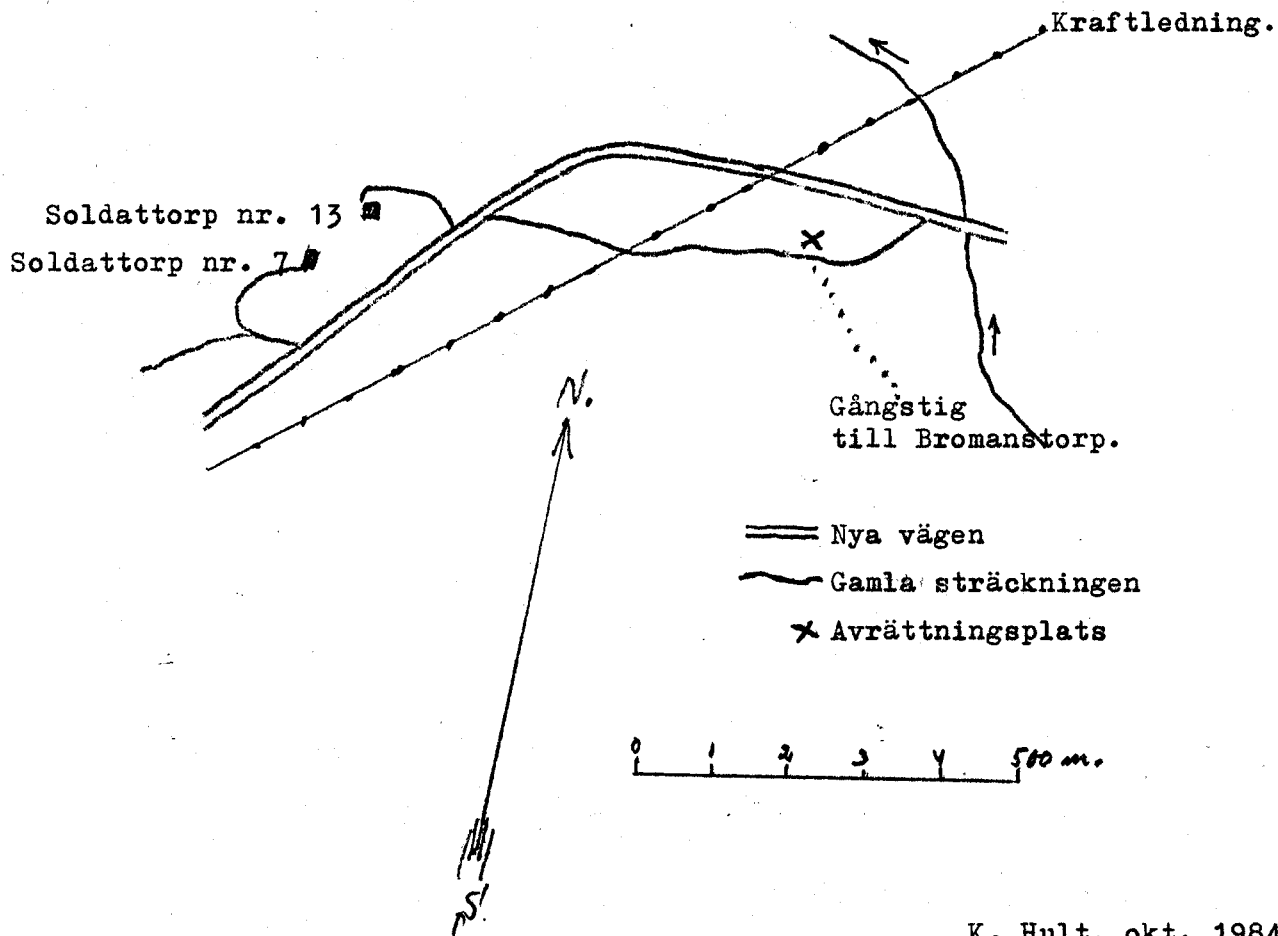
Uppgiftslämnare: Eva Johansson, Trosa.

Källor, otryckta: Oppunda Häradsrätt, domstolprotokoll från 1826-27 ang. mordet på soldaten Sik och hans hustru.

Husförhörslängder, dop och dödböcker från St. Malm och Kvillinge socknar.

E. Wahlberg Strängnäs, Datablad.

Skiss över avrättningsplatsen på Estbyggemon.

K. Hult, okt. 1984.

Karl Hult
Parkgatan 5
641 34 Katrineholm
tel. 0150/12885.